

CENTRUM EDUKACJI KIBR

Przez wiedzę do sukcesu

Aktualizacja krajowego i międzynarodowego prawa bilansowego

Aleksandra Rytko

Maj 2017 r.

KibR
KRAJOWA IZBA BIEGLYCH REWIDENTÓW

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
 - Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości
 - Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach
 - Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości
3. Zmiany w MSSF
 - Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017
 - Inne zmiany w MSSF

Agenda

- 1. Wprowadzenie**
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
 - Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości
 - Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach
 - Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości
3. Zmiany w MSSF
 - Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017
 - Inne zmiany w MSSF

Wprowadzenie

- Celem szkolenia jest kompleksowe przybliżenie zmian w prawie bilansowym obowiązującym polskie podmioty gospodarcze, które miały lub będą miały miejsce **w 2016 i 2017 r.** oraz zasygnalizowanie zmian, które wejdą w życie od 2018 r. lub później. W szczególności:
 - zmiany w ustawie o rachunkowości (nowelizacje z 2015 i 2016 r.);
 - zmiany w ustawie o rachunkowości wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach;
 - zmiany w KSR oraz stanowiskach Komitetu oraz projekty w toku;
 - zmiany w MSSF (UE), które powinny być stosowane w sprawozdaniach finansowych odpowiednio za okresy roczne rozpoczynające się od 1 stycznia 2016 r. oraz za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2017 r.
 - zmiany w MSSF, które obowiązują po 1 stycznia 2018 r. lub które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.
- Szkolenie zakłada zaawansowany poziom wiedzy zarówno z polskich przepisów jak i MSSF.

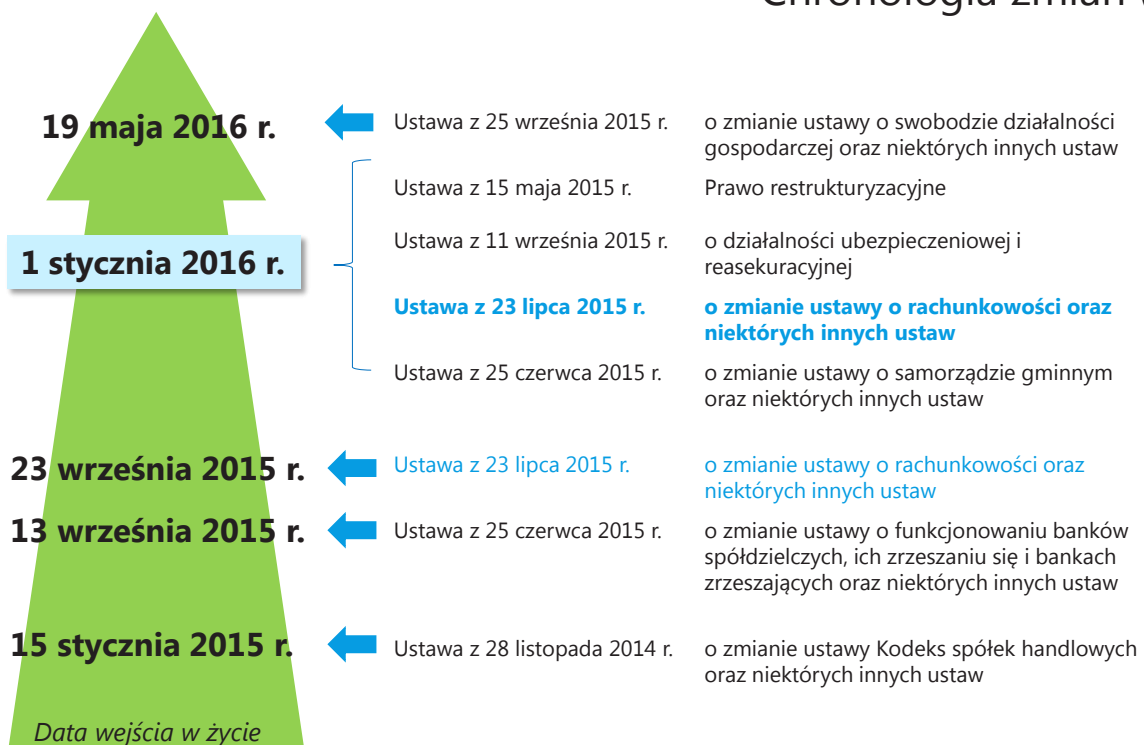
Agenda

1. Wprowadzenie
2. **Zmiany w polskim prawie bilansowym**
 - Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości
 - Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach
 - Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości
3. Zmiany w MSSF
 - Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017
 - Inne zmiany w MSSF

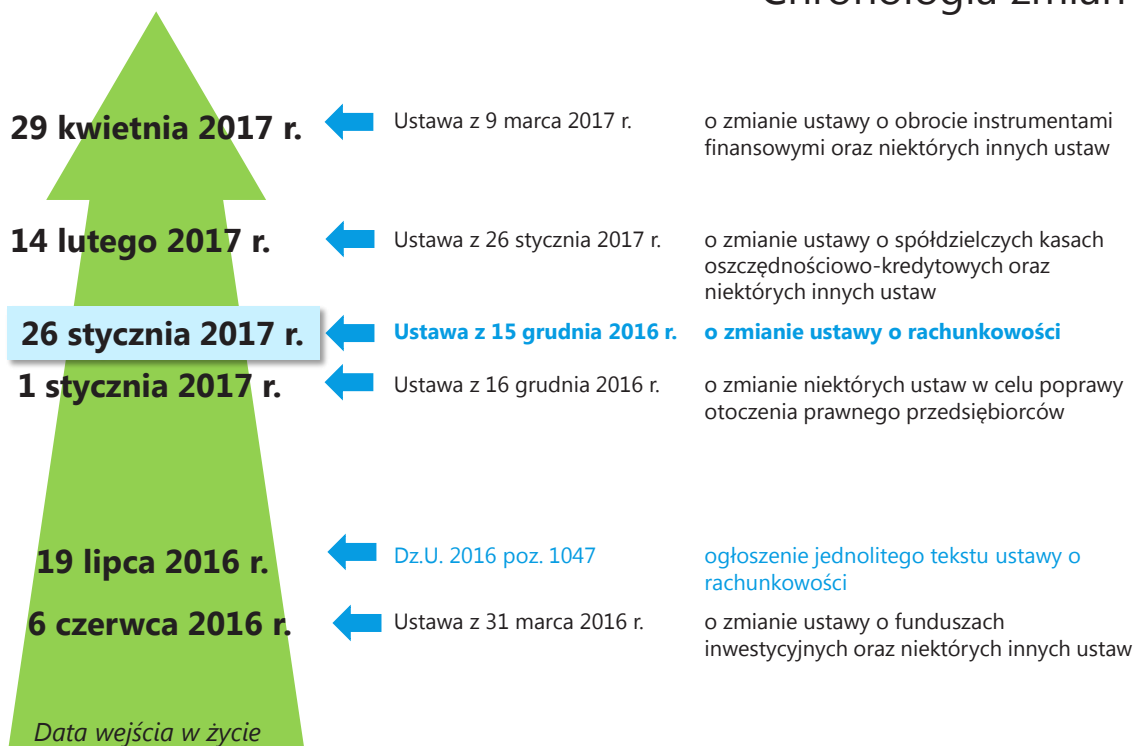
Polskie prawo bilansowe – zakres objęty szkoleniem

- Szkolenie koncentruje się na zmianach wynikających z nowelizacji ustawy o rachunkowości i wydawanych na jej podstawie rozporządzeniach (o instrumentach finansowych i konsolidacji).
 - Kolejne slajdy przedstawiają obrazowo chronologię zmian do ustawy o rachunkowości.
- Ponadto, pokrótce omówione są zmiany w innych przepisach mających wpływ na sprawozdawczość finansową t.j. zmiany w kodeksie spółek handlowych, a także zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach.
- Szkolenie obejmuje także wskazanie zmian w KSR oraz Stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości (bez szczegółowego omawiania treści).
- Omawiane zmiany mają wpływ na sprawozdania finansowe za 2016 r. i później.
- Pominięte zostały aspekty specyficzne tylko dla sprawozdawczości instytucji finansowych i samorządowych oraz kwestie dotyczące prawa energetycznego.

Chronologia zmian (1)

Chronologia zmian (2)

Agenda

1. Wprowadzenie
2. **Zmiany w polskim prawie bilansowym**
 - **Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości:**
 - Nowelizacja w 2015 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - Nowelizacja w 2016 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.
 - Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach
 - Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości
3. Zmiany w MSSF

Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2015 r. (1)

- **Ustawa z 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw** (Dz. U. z 2015 r. poz. 1333):
 - drugi etap implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE z 26 czerwca 2013 r.
 - rozszerzenie uproszczeń z 2014 r. dla nowej kategorii jednostek – jednostek małych (wcześniej tylko jednostki mikro);
 - dostosowano ustawę do wymogów dyrektywy w zakresie skonsolidowanych sprawozdań finansowych;
 - wprowadzono nowe sprawozdanie – dotyczące płatności na rzecz administracji publicznych (przemysł wydobywczy, wyręb lasów itp.);
 - wprowadzono uproszczenia w ewidencji dla organizacji pozarządowych (działalność pożytku publicznego i wolontariat);
 - ma zastosowanie do sprawozdań sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się **1 stycznia 2016 r.** lub po tej dacie (z możliwością wcześniejszego zastosowania).

Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2015 r. (2)

- **Główny cel:** harmonizacja prawa w UE oraz poprawa warunków wykonywania działalności gospodarczej gł. poprzez możliwość m.in.:
 - sporządzenia uproszczonego sprawozdania finansowego przez **jednostki małe**, oraz
 - **stosowania uproszczonych zasad rachunkowości dla szerszego katalogu jednostek** niż dotychczas (do. ujmowania leasingu, odroczonego podatku dochodowego oraz wyceny instrumentów finansowych).
- **Konsekwentne zmiany:**
 - **nowelizacja KSR 7** „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”;
 - rozporządzenie ministra finansów z 27 października 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji **instrumentów finansowych**;
 - rozporządzenie ministra finansów z 3 listopada 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji **skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych**.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (1) Jednostki małe

- **Nowa definicja** (dodanie ust. 1c do art. 3) – **jednostka mała**. Jednostkami małymi są:
 - 1) spółki handlowe (osobowe i kapitałowe), spółki cywilne oraz inne osoby prawne, a także oddziały przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, a także osoby fizyczne, spółki cywilne, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 1 200 000 euro, jeżeli jednostki te w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy, nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości*:
 - a) 17 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
 - b) 34 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,
 - c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty;
 - 2) osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie, które stosują zasady rachunkowości dobrowolnie

– w stosunku do których organ zatwierdzający podjął decyzję w sprawie sporządzania sprawozdania finansowego według zasad uproszczonych dozwolonych dla małych jednostek.

*Uwaga - W przypadku jednostek rozpoczynających działalność albo prowadzenie ksiąg rachunkowych w sposób określony ustawą punktem odniesienia jest rok, w którym jednostki te rozpoczęły działalność lub prowadzenie ksiąg.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (2) Jednostki małe c.d.

- Jednostkami małymi w rozumieniu ustawy są również jednostki, które za rok poprzedni sporządziły swoje sprawozdanie finansowe według uproszczeń przewidywanych dla małych podmiotów, nawet jeżeli w roku obrotowym, za który sporządzają sprawozdanie finansowe, albo w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekroczyły dwie z wymienionych wcześniej wielkości (art. 3 ust. 1d).

Wniosek – spełnienie definicji małej jednostki i sporządzenie uproszczonego sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy oznacza w praktyce, że jednostka ma prawo kontynuować stosowanie uproszczeń przewidzianych dla małych jednostek przez dwa kolejne następujące po sobie lata.

- **Uwaga** - do jednostek małych nie kwalifikują się podmioty działające na rynku finansowym (np. banki, TU, emitenci, SKOK-i) oraz jednostki sektora finansów publicznych (art. 3 ust. 1e).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (3) Jednostki małe c.d.

- **Podsumowując**, zaklasyfikowanie jednostki jako jednostki małej jest możliwe w następujących przypadkach:
 - 1) **jednostki obowiązkowo stosujące ustawę o rachunkowości:**
 - pod warunkiem spełnienia min. 2 z 3 kryteriów ilościowo-wartościowych oraz
 - pod warunkiem, że jednostka nie jest jednostką sektora finansowego, emitentem lub jednostką sektora finansów publicznych (~„jzp”) oraz
 - pod warunkiem podjęcia przez organ zatwierdzający decyzji o sporządzaniu sprawozdania finansowego z zastosowaniem uproszczeń przewidzianych dla jednostki małej;
 - 2) **jednostki dobrowolnie stosujące ustawę o rachunkowości** – pod warunkiem podjęcia przez organ zatwierdzający decyzji o sporządzaniu sprawozdania finansowego z zastosowaniem uproszczeń przewidzianych dla jednostki małej.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (4) Jednostki małe c.d.

- **Uproszczenia*** dla małych jednostek obejmują:
 - 1) możliwość sporządzania skróconego sprawozdania finansowego (jedynie uproszczonego bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej z ograniczoną ilością ujawnień) – zakres określa Załącznik nr 5 do ustawy (art. 46 ust. 5 pkt 5, art. 47 ust. 4 pkt 4, art. 48 ust 4);
 - 2) zwolnienie z obowiązku sporządzania zestawienia zmian w kapitale własnym (art. 48a ust. 4) oraz rachunku przepływów pieniężnych (art. 48b ust.5);
 - 3) zwolnienie ze sporządzania sprawozdania z działalności, pod warunkiem że niektóre informacje, objęte dotychczas jego zakresem informacyjnym, zostaną przez jednostki małe ujawnione w informacji dodatkowej (art. 49 ust. 5) – informacje dotyczące nabycia udziałów własnych;
 - 4) jeśli jednak jednostka sporządza sprawozdanie z działalności, to może nie wykazywać w tym sprawozdaniu wskaźników niefinansowych oraz informacji dotyczących zagadnień środowiska naturalnego i zatrudnienia (art. 49 ust. 6).

**Uwaga – uproszczenia dotyczą wyłącznie sporządzania sprawozdań finansowych a nie prowadzenia ksiąg rachunkowych*

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (5) Jednostki małe c.d.

- **Zmiana porządkująca** – uchylony został art. 50 ust. 2 i ust. 4 ustawy o rachunkowości dotyczący sporządzania uproszczonego sprawozdania finansowego – efekt wprowadzenia możliwości sporządzania uproszczonych sprawozdań finansowych przez jednostki mikro i jednostki małe.

2. Jednostka, która w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe oraz w roku poprzedzającym ten rok obrotowy nie osiągnęła dwóch z następujących trzech wielkości:

- 1) średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło nie więcej niż 50 osób,
- 2) suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego w walucie polskiej nie przekroczyła równowartości 2 000 000 euro,
- 3) przychody netto ze sprzedaży produktów i towarów oraz operacji finansowych w walucie polskiej nie przekroczyły równowartości 4 000 000 euro

– może sporządzić sprawozdanie finansowe w formie uproszczonej, wykazując informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 1 literami i cyframi rzymskimi. Informację dodatkową sporządza się w odpowiednio uproszczonej formie.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (6) Sprawozdanie z działalności

- Od 1 stycznia 2016 r. **obowiązkowo sprawozdanie z działalności** sporządzać powinny także **spółki jawne i komandytowe, których wszystkimi współnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe lub spółki komandytowo-akcyjne bądź spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej.**
- Dostosowano także zakres informacji prezentowanych w sprawozdaniu z działalności do wymogów dyrektywy 2013/34 (art. 49 ust. 2 pkt 5) odnośnie udziałów (akcji) własnych.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (7) Sprawozdanie z działalności c.d.

PRZED	PO NOWELIZACJI
<p>art. 49 ust. 2 Sprawozdanie z działalności jednostki powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej, w tym ocenę uzyskiwanych efektów oraz wskazanie czynników ryzyka i opis zagrożeń, a w szczególności informacje o:</p>	
<p>5) nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia);</p>	<p>5) udziałach własnych, w tym:</p> <p>a) przyczynie nabycia udziałów własnych dokonanego w roku obrotowym,</p> <p>b) liczbie i wartości nominalnej nabytych oraz zbytych w roku obrotowym udziałów, a w przypadku braku wartości nominalnej - ich wartości księgowej, jak też części kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują,</p> <p>c) w przypadku nabycia lub zbycia odpłatnego - równowartości tych udziałów,</p> <p>d) liczbie i wartości nominalnej wszystkich udziałów nabytych i zatrzymanych, a w razie braku wartości nominalnej - wartości księgowej, jak również części kapitału podstawowego, którą te udziały reprezentują;</p>

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (8) Sprawozdanie z działalności c.d.

- Zmiana porządkująca i doprecyzowująca - w art. art. 49 ust. 2 uchylono pkt. 8, a w zmian dodano ust. 2a:

Art. 49. ust. 2 pkt.8	Art. 49 ust. 2a
<p>[Sprawozdanie z działalności powinno obejmować informacje o:] stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w przypadku jednostek, których papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego.</p>	<p>„2a. Sprawozdanie z działalności emitenta, którego papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego, powinno zawierać również – jako wyodrębnioną część – oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego, którego zakres określają przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1382 oraz z 2015 r. poz. 978 i 1260) lub regulaminy wydane na podstawie art. 61 tej ustawy.”,</p>

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (9) Nowe kryteria dla stosowania uproszczeń

- Zmiana w zakresie kryteriów pozwalających na stosowanie uproszczeń w zakresie:
 - klasyfikacji umów leasingu, najmu, dzierżawy (art. 3 ust. 6),
 - ustalania aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego (art. 37 ust. 10-11),
 - zwolnienia ze stosowania rozporządzenia z dnia 12 grudnia 2001 r. o instrumentach finansowych (art.28b).
- Przed nowelizacją, powyższe uproszczenia były dostępne dla jednostek, które nie podlegały obowiązkowemu badaniu (kryterium podmiotowe). Po nowelizacji, ustawa w to miejsce wprowadza **kryteria ilościowo-wartościowe**. Uproszczenia mogą stosować jednostki, które za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących wartości:
 - a) 17 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,**
 - b) 34 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,**
 - c) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.**

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (10) Nowe kryteria dla stosowania uproszczeń c.d.

- **Klasyfikacja umów leasingu, najmu, dzierżawy (art. 3 ust. 6)**
 - Niezależnie od faktu spełnienia kryteriów ilościowo-wartościowych, ze zwolnienia dotyczącego klasyfikacji umów leasingu, najmu, dzierżawy (art. 3 ust. 6) **mogą skorzystać jednostki samorządu terytorialnego**.
 - zwolnienie, pomimo spełniania kryteriów, **nie będzie** dostępne dla jednostek działających na rynku finansowym (katalog tych jednostek - art. 3 ust. 1e pkt 1-6) oraz innych niż jednostki samorządu terytorialnego jednostek sektora finansów publicznych.
- **Ustalanie aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego (art. 37 ust. 10-11) oraz zwolnienie ze stosowania rozporządzenia z dnia 12 grudnia 2001 r. o instrumentach finansowych (art.28b)**
 - Ze zwolnień **mogą korzystać także wszystkie jednostki sektora finansów publicznych**, jeśli spełniają kryteria ilościowo-wartościowe.
 - zwolnienia **niedostępne** dla jednostek działających na rynku finansowym (katalog tych jednostek - art. 3 ust. 1e pkt 1-6).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (11) Okres amortyzacji prac rozwojowych oraz wartości firmy

	Przed zmianami	Po zmianach
Wartość firmy Art.44b ust. 10	<ul style="list-style-type: none"> Od wartości firmy jednostka dokonuje odpisów amortyzacyjnych w okresie nie dłuższym niż 5 lat. W uzasadnionych przypadkach kierownik jednostki może wydłużyć ten okres do lat 20. Wydłużenie okresu amortyzacji należy podać w informacji dodatkowej wraz z jego uzasadnieniem. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową i zalicza się je do pozostałych kosztów operacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> Od wartości firmy jednostka dokonuje odpisów amortyzacyjnych przez okres jej ekonomicznej użyteczności. Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować okresu ekonomicznej użyteczności, to okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych wartości firmy nie może być dłuższy niż 5 lat. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową i zalicza się je do pozostałych kosztów operacyjnych.
Koszty zakończonych prac rozwojowych Art. 33 ust. 3	Okres dokonywania odpisów kosztów prac rozwojowych nie może przekraczać 5 lat .	<ul style="list-style-type: none"> Koszty[zakończonych prac rozwojowych], odpisuje się przez okres ekonomicznej użyteczności rezultatów prac rozwojowych. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach nie można wiarygodnie oszacować okresu ekonomicznej użyteczności rezultatów zakończonych prac rozwojowych, to okres dokonywania odpisów nie może przekraczać 5 lat.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (12) Zasada rzetelnego i jasnego obrazu

- **Bez zmian** – art. 4 ust. 1. Jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, **rzetelnie i jasno** przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy.
- **NOWY** – ust. 1a. W celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego jednostka jest obowiązana przedstawiać wszelkie dodatkowe informacje konieczne do spełnienia tego obowiązku w informacji dodatkowej.
- **NOWY** – ust. 1b. Jeżeli w wyjątkowych przypadkach stosowanie określonego przepisu ustawy nie pozwoliłoby na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, jednostka nie stosuje tego przepisu, a w informacji dodatkowej uzasadnia przyczyny jego niezastosowania oraz określa wpływ, jaki niezastosowanie przepisu wywiera na obraz sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki.
- Powyższe zmiany są spójne z dotychczasowym podejściem w MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (13) Zdefiniowana zasada istotności

- **Bez zmian** - art. 4. ust. 3. Jednostka może w ramach przyjętych zasad (polityki) rachunkowości stosować uproszczenia, jeżeli nie wywiera to istotnie ujemnego wpływu na realizację obowiązku określonego w ust. 1.
- **NOWY** – ust. 4a. Stosując przepisy ustawy, jednostka kieruje się **zasadą istotności**. Informacje wykazywane w sprawozdaniu finansowym oraz skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym należy uznać za istotne, gdy ich pominięcie lub zniekształcenie może wpływać na decyzje podejmowane na ich podstawie przez użytkowników tych sprawozdań. Nie można uznać poszczególnych pozycji za nieistotne, jeżeli wszystkie nieistotne pozycje o podobnym charakterze łącznie uznaje się za istotne.
- **Uwaga** – zasada ta ma zastosowanie do sporządzania sprawozdań a nie prowadzenia ksiąg!

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (14) Odpowiedzialność za sporządzanie sprawozdań

- **Zmiana w art. 4a ust. 1** – doprecyzowanie zakresu odpowiedzialności kierownika jednostki oraz członków rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki w kwestii sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności grupy kapitałowej:

art. 4a ust. 1 - przed zmianami	art. 4a ust. 1 - po zmianach
<ul style="list-style-type: none"> • Kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w niniejszej ustawie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kierownik jednostki oraz członkowie rady nadzorczej lub innego organu nadzorującego jednostki są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe, skonsolidowane sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z działalności oraz sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (15) Skutki zmiany zasad rachunkowości

- **Zmiana w art. 8 ust. 2** – dodawanie czwartego zdania celem ujednoczenia przepisów ustawy z KSR nr 7.
- Art. 8 ust.2 po zmianie brzmi następująco: *„W celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji jednostka może, ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, bez względu na datę podjęcia decyzji, zmienić dotychczas stosowane rozwiązania na inne, przewidziane ustawą. Zmiana dotychczas stosowanych rozwiązań wymaga również określenia w informacji dodatkowej wpływu tych zmian na sprawozdania finansowe wymagane innymi przepisami prawa, jeżeli zostały one sporządzone za okres, w którym powyższe rozwiązania uległy zmianie. W przypadku takim należy w sprawozdaniu finansowym jednostki za rok obrotowy, w którym zmiany te nastąpiły, podać przyczyny tych zmian, określić liczbowo ich wpływ na wynik finansowy oraz zapewnić porównywalność danych sprawozdania finansowego dotyczących roku poprzedzającego rok obrotowy, w którym dokonano zmian. **Skutki zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości odnosi się na kapitał (fundusz) własny i wykazuje jako zysk (stratę) z lat ubiegłych.**”*

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (16) Zmiany w zakresie konsolidacji

- Zmiany dotyczące sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych można pogrupować w następujący sposób:
 1. Nowa definicja – zaangażowanie w kapitale
 2. Zmiany definicji jednostki dominującej, jednostek powiązanych, jednostki stowarzyszonej, znaczącego inwestora, znaczącego wpływu
 3. Doprecyzowanie sposobu liczenia praw głosu oraz prawa powoływania i odwoływania członków organów zarządzających, nadzorujących i administrujących
 4. Zmiany w zakresie możliwych zwolnień z konsolidacji

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (17) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- Ustawa wprowadza **nowe pojęcie – zaangażowanie w kapitale**, art. 3 ust. 1 pkt 37d.
- Wprowadzenie definicji ma związek ze zmianą definicji znaczącego inwestora oraz jednostki stowarzyszonej, w której zgodnie z dyrektywą 2013/34 konieczne było wprowadzenie wymogu posiadania zaangażowania w kapitale tej jednostki.

Zaangażowanie w kapitale:

- rozumie się przez to jakikolwiek udział w kapitale innej jednostki, mający charakter trwałego powiązania;
- trwałe powiązanie występuje zawsze w przypadku nabycia, zakupu lub pozyskania w innej formie udziału w kapitale jednostki stowarzyszonej, chyba że zbycie udziału w krótkim okresie od dnia jego nabycia, zakupu lub pozyskania w innej formie jest wysoce prawdopodobne, poprzez zawarcie umowy lub podjęcie innych aktywnych działań dotyczących zbycia.

Uwaga: pojęcie szersze niż znaczący wpływ!

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (18) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- **Zmiana w definicji jednostki dominującej** stanowi doprecyzowanie dotychczasowego przepisu art. 3 ust. 1:
- 37) **jednostce dominującej** – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, sprawującą kontrolę nad jednostką zależną, w szczególności:
 - a) posiadającą bezpośrednio lub pośrednio ~~przez udziały~~ większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym jednostki zależnej, także na podstawie porozumień z innymi uprawnionymi do głosu, wykonującymi ~~swe~~-prawa głosu zgodnie z wolą jednostki dominującej, lub
 - b) **będącą udziałowcem jednostki zależnej i** uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną ~~innej-tej~~ jednostki zależnej w sposób samodzielny lub przez wyznaczone przez siebie osoby lub jednostki na podstawie umowy zawartej z innymi uprawnionymi do głosu, posiadającymi na podstawie statutu lub umowy spółki, łącznie z jednostką dominującą, większość ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym, lub
 - c) **będącą udziałowcem jednostki zależnej i** uprawnioną do powoływania i odwoływania większości członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących tej jednostki zależnej, lub

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (19) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- **Zmiana w definicji jednostki dominującej** stanowi doprecyzowanie dotychczasowego przepisu art. 3 ust. 1 – c.d.
 - d) będącą udziałowcem jednostki **zależnej**, której ~~członkowie zarządu~~ **więcej niż połowę składu organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących** w poprzednim roku obrotowym, w ciągu bieżącego roku obrotowego i do czasu sporządzenia sprawozdania finansowego za bieżący rok obrotowy stanowią ~~jednocześnie więcej niż połowę składu zarządu tej jednostki (zależnej) lub osoby które zostały~~ powołane do pełnienia tych funkcji w rezultacie wykonywania przez jednostkę dominującą prawa głosu w organach tej jednostki zależnej, **chyba że inna jednostka lub osoba ma w stosunku do tej jednostki zależnej prawa, o których mowa w lit. a, c lub e, lub**
 - e) **będącą udziałowcem jednostki zależnej i uprawnioną do kierowania polityką finansową i operacyjną tej jednostki zależnej, na podstawie umowy zawartej z tą jednostką zależną albo statutu lub umowy tej jednostki zależnej;**

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (20) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- **Zmiany w definicjach dotyczących relacji inwestor – jednostka stowarzyszona**
 - W definicji **znaczącego wpływu** w art. 3 ust 1 pkt 36 dodano podpunkt f) o treści „**posiadanie nie mniej niż 20% ogólnej liczby głosów w organie stanowiącym tej jednostki**”
 - Zmiany w definicji znaczącego inwestora i jednostki stowarzyszonej – art. 3 ust. 1 pkt 38 i 41 – uwzględnienie nowego pojęcia „zaangażowania w kapitale” (podsumowanie na następnym slajdzie)

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (21) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

Przed zmianami – art. 3 ust. 1	Po zmianach – art. 3 ust. 1
38) znaczącym inwestorze – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, posiadającą w innej jednostce – niebędącej jednostką zależną lub współzależną – nie mniej niż 20% głosów w organie stanowiącym tej jednostki i wywierającą znaczący wpływ wobec tej jednostki, przy czym liczbę głosów ustala się z zachowaniem zasady określonej w pkt 37 lit. a. Udział w ogólnej liczbie głosów może być mniejszy niż 20%, jeżeli inne okoliczności, wymienione w pkt 36 wskazują na wywieranie znaczącego wpływu;	38) znaczącym inwestorze – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub przedsiębiorstwem państwowym, która posiada zaangażowanie w kapitale innej jednostki i wywiera znaczący wpływ na tę jednostkę;
41) jednostce stowarzyszonej – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub podmiotem utworzonym i działającym zgodnie z przepisami obcego prawa handlowego, na którą znaczący inwestor wywiera znaczący wpływ;	41) jednostce stowarzyszonej – rozumie się przez to jednostkę będącą spółką handlową lub podmiotem utworzonym i działającym zgodnie z przepisami obcego prawa handlowego, w której znaczący inwestor posiada zaangażowanie w kapitale , oraz na którą wywiera znaczący wpływ;

Uwaga – aby zidentyfikować jednostkę stowarzyszoną konieczny jest znaczący wpływ i udział w kapitale!

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (22) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- **Zmiana definicji jednostek powiązanych** – zawężenie zakresu jedynie do jednostki dominującej i jej jednostek zależnych!

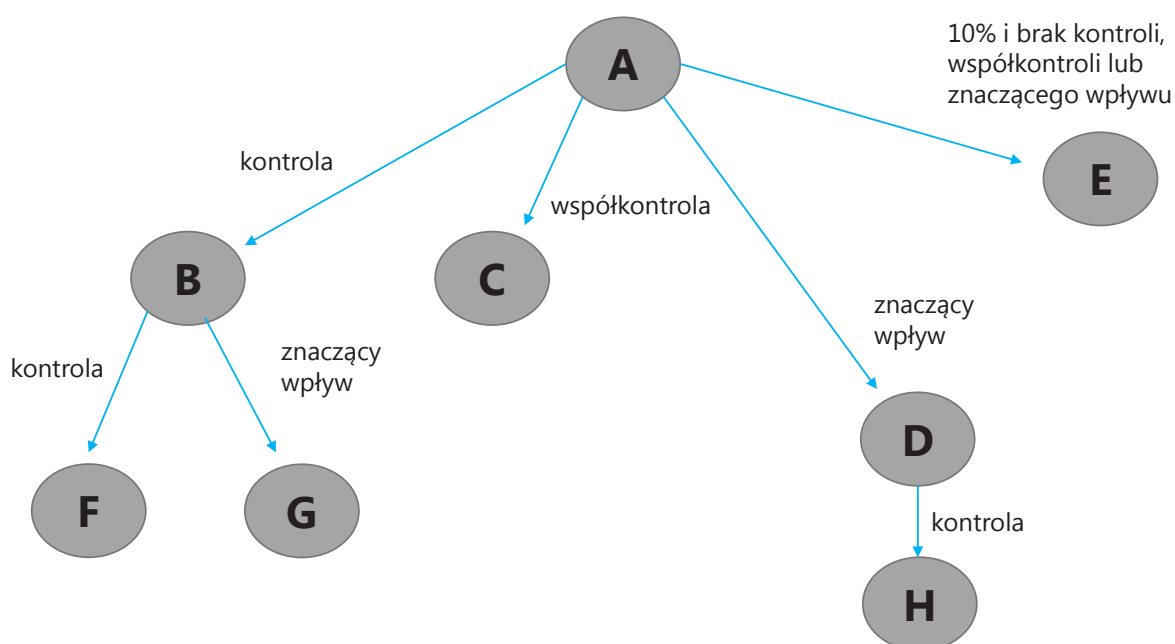
Przed zmianami – art. 3 ust. 1	Po zmianach – art. 3 ust. 1
43) jednostkach powiązanych z jednostką – rozumie się przez to jej jednostkę dominującą, znaczącego inwestora, jej jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone oraz jednostki znajdujące się wraz z jednostką pod wspólną kontrolą, a także współnika jednostki współzależnej;	43) jednostkach powiązanych – rozumie się przez to dwie lub więcej jednostek wchodzących w skład danej <u>grupy kapitałowej</u> ;

- Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 44, **grupę kapitałową** tworzy jednostka dominująca wraz z jej jednostkami zależnymi.

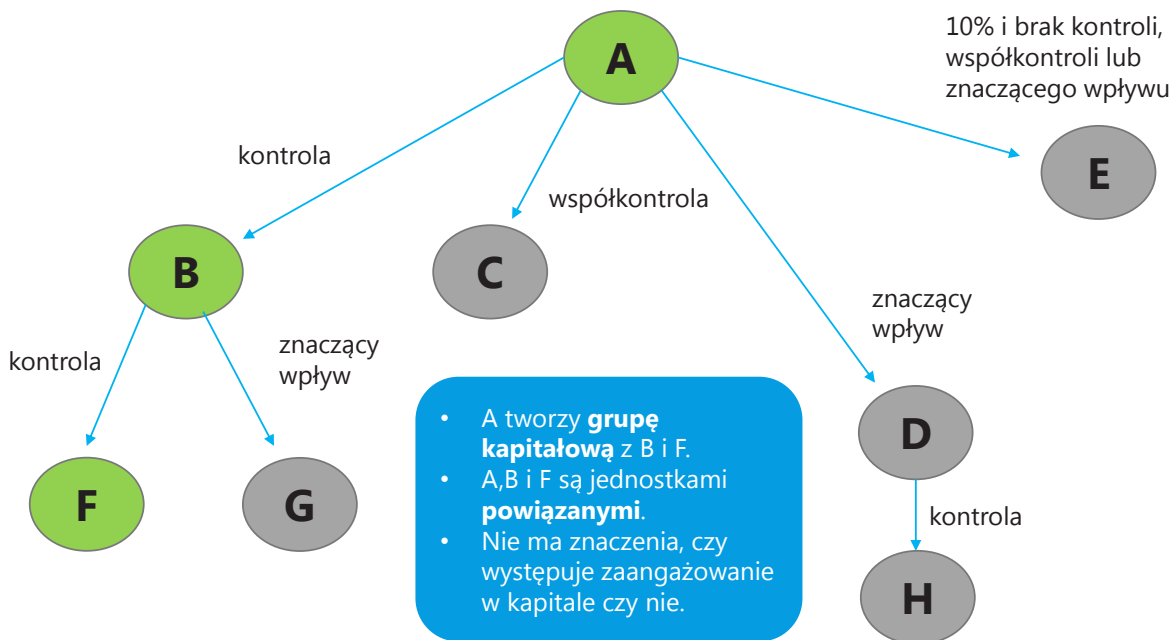
Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (23) Rodzaje jednostek

- Efektem wprowadzenia nowego pojęcia „zaangażowania w kapitale” oraz pozostałych zmian definicyjnych jest wprowadzenie w bilansie **nowego podziału dla potrzeb prezentacji** długoterminowych aktywów finansowych a także należności oraz zobowiązań długo- i krótkoterminowych, wg następujących kryteriów:
 - **jednostki powiązane**, w pozycji tej wykazane będą wszystkie jednostki powiązane niezależnie od posiadanego w nich zaangażowania w kapitale (są to jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej – jednostka dominująca i jej jednostki zależne),
 - **jednostki pozostałe, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale** (jednostki niepowiązane, dotyczy zawsze jednostki stowarzyszonej i ewentualnie jednostki współkontrolowanej o ile współkontrola będzie wiązała się także z posiadaniem udziałów w kapitale), oraz
 - **jednostki pozostałe** (niepowiązane z jednostką), w których jednostka **nie** posiada zaangażowania w kapitale w rozumieniu UoR, czyli o trwałym charakterze (np. udziały lub akcje zakupione dla krótkoterminowych celów inwestycyjnych, spekulacyjnych).

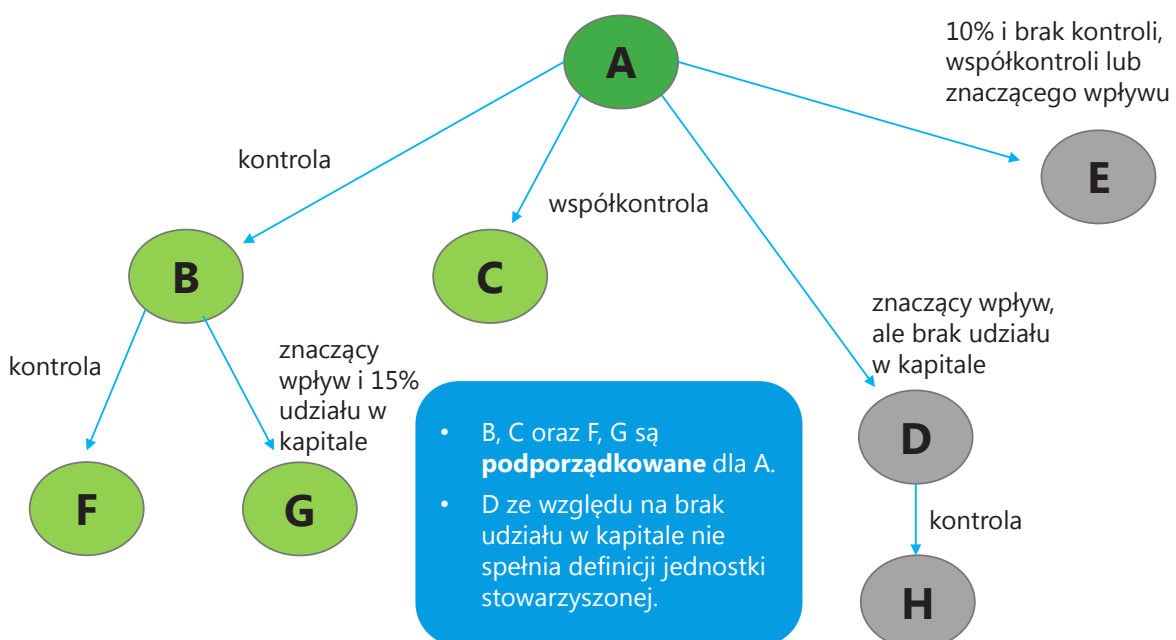
Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (24) Rodzaje jednostek - przykład

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (25) Rodzaje jednostek – przykład c.d.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (26) Rodzaje jednostek – przykład c.d.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (27) Rodzaje jednostek – przykład c.d.

- Podział dla potrzeb prezentacji długoterminowych aktywów finansowych a także należności oraz zobowiązań długo- i krótkoterminowych:

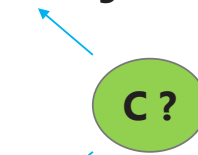
- jednostki powiązane:**

- jednostki pozostałe, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale:**

- jednostki pozostałe:**

Ujęcie C do odpowiedniej grupy zależy od tego, czy A posiada w niej jakikolwiek udział w kapitale czy nie.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (28) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- Wprowadzenie nowych przepisów – art. 3 ust. 1f i 1g określających **metodologię liczenia praw głosu** oraz **praw powoływania i odwoływania** członków organów zarządzających, nadzorujących i administrujących

1f. Na potrzeby ust. 1 pkt 36 lit. f oraz pkt 37 lit. a–d prawa głosu oraz prawa powoływania i odwoływania członków organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących należące do dowolnej innej jednostki zależnej, a także prawa należące do osób działających w imieniu własnym, ale na rzecz jednostki dominującej lub innej jednostki zależnej, są sumowane z odpowiednimi prawami jednostki dominującej. Prawa te są pomniejszane o prawa związane z udziałami posiadanymi:

- 1) w imieniu osoby, która nie jest jednostką dominującą ani jej jednostką zależną, lub*
- 2) tytułem zabezpieczenia, jeżeli przedmiotowe prawa są wykonywane zgodnie z otrzymanymi instrukcjami, lub*
- 3) w związku z udzielaniem pożyczek w ramach zwykłej działalności, jeżeli prawa głosu są wykonywane w interesie osoby dostarczającej zabezpieczenia.*

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (29) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- Wprowadzenie nowych przepisów – art. 3 ust. 1f i 1g określających **metodologię liczenia praw głosu** oraz **praw powoływania i odwoływania** członków organów zarządzających, nadzorujących i administrujących – c.d.

1g. Na potrzeby ust. 1 pkt 36 lit. f oraz pkt 37 lit. a, b i d łączne prawa głosu udziałowców w jednostce zależnej są pomniejszane o prawa głosu związane z udziałami posiadanyymi przez tę jednostkę zależną, jej jednostkę zależną lub osobę działającą w imieniu własnym, ale na rzecz tych jednostek.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (30) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- Zmiana art. 56 ust. 1 wprowadza **2 grupy wielkości progów** umożliwiające niesporządzanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego – implementacja dyrektywy 2013/34 w zakresie zwolnienia małych grup kapitałowych z konsolidacji.
- Zgodnie ze zmienionym art. 56 ust. 1, jednostka dominująca **może nie sporządzać skonsolidowanego sprawozdania finansowego**, jeżeli na dzień bilansowy roku obrotowego oraz na dzień bilansowy roku poprzedzającego rok obrotowy łączne danej jednostki dominującej oraz wszystkich jednostek zależnych każdego szczebla **nie przekroczyły określonych wielkości liczonych zarówno przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych jak i po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych.**

progi

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (31) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

PROGI DLA ZWOLNIENIA Z KONSOLIDACJI

Jednostka dominująca może nie sporządzać skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jeżeli na dzień bilansowy roku obrotowego oraz na dzień bilansowy roku poprzedzającego rok obrotowy łączne dane jednostki dominującej oraz wszystkich jednostek zależnych każdego szczebla:

- 1) **przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych**, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6, nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:
 - a) **38 400 000 zł** – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
 - b) **76 800 000 zł** – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,
 - c) **250 osób** – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty;
- 2) **po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych**, o których mowa w art. 60 ust. 2 i 6, nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości:
 - a) **32 000 000 zł** – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego,
 - b) **64 000 000 zł** – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy,
 - c) **250 osób** – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (32) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- Zmiana w art. 55 ust. 2 – zmieniono nazwę jednego z elementów skonsolidowanego sprawozdania finansowego – „*skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym*”. Ponadto, usunięto stąd ustalenia dot. sprawozdania z działalności grupy kapitałowej, a dodano ust. 2a.
- **NOWY** ust. 2a w art. 55 (fragment przeniesiony z ust. 2, uzupełniony o nowe zdanie*)

„2a. Do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego dołącza się sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej, sporządzone odpowiednio według wymogów, o których mowa w art. 49 ust. 2–3, z tym że w przypadku informacji określonych w art. 49 ust. 2 pkt 5 należy podać informacje o udziałach własnych posiadanych przez jednostkę dominującą, jednostki wchodzące w skład grupy kapitałowej oraz osoby działające w ich imieniu. **Sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej można sporządzić łącznie ze sprawozdaniem z działalności jednostki dominującej jako jedno sprawozdanie.**”

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (33) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- W wyniku zmian do ustawy wprowadzone zostały także **zmiany do rozporządzenia o konsolidacji** - *Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 listopada 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych (Dz. U. 2015, poz. 1957)*
- Zmienione rozporządzenie weszło w życie 14 dni po ogłoszeniu, które miało miejsce 25 listopada 2015 r.
- Zawarte w rozporządzeniu nowe regulacje nie rozszerzają zmienionych przepisów ustawy, a jedynie dostosowują dotychczasowe przepisy rozporządzenia do zmian ustawy.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (34) Zmiany w zakresie konsolidacji c.d.

- Najważniejsze zmiany w rozporządzeniu o konsolidacji:
 - zmieniono nazwę jednego z elementów skonsolidowanego sprawozdania finansowego – „*skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym*”;
 - jeżeli w ciągu roku obrotowego istotnie zmienił się skład jednostek podporządkowanych, to zamiast we wprowadzeniu można te zmiany zaprezentować sporządzając skorygowany bilans porównawczy oraz skorygowany porównawczy rachunek zysków i strat;
 - zmiana prezentacyjna – przeniesienie z pasywów do aktywów pozycji „Należne wpłaty na kapitał podstawowy” oraz „Udziały (akcje) własne”;
 - zmiany w załącznikach 1-3 oraz 5 i 6 do rozporządzenia.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (35) Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznych

- Wprowadzenie **nowego sprawozdania dotyczącego płatności na rzecz administracji publicznych** (transpozycja przepisów dyrektywy 2013/34).
- Zasady sporządzania nowego sprawozdania, katalog jednostek obowiązanych je przygotowywać oraz nowe niezbędne definicje reguluje **nowy rozdział 6a** (art. 63e-63j).
- Wymóg nowego sprawozdania dotyczy jednostek **działających w przemyśle wydobywczym lub zajmujących się wyrębem lasów pierwotnych** o określonej formie prawnej **LUB** o określonej formie prawnej, ale które w roku obrotowym, za które sporządzają sprawozdanie finansowe, w roku poprzedzającym ten rok obrotowy przekraczają co najmniej dwa z trzech następujących limitów:
 - 1) suma bilansowa – 85 000 000 zł,
 - 2) przychody netto ze sprzedaży produktów i towarów – 170 000 000 zł,
 - 3) średnia liczba zatrudnionych w roku obrotowym – 250 osób;

ORAZ jeżeli pojedyncza płatność lub suma płatności powiązanych dokonanych przez daną jednostkę stanowi w roku obrotowym co najmniej równowartość kwoty **424 700 zł**.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (36) Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznych c.d.

- **Definicje jednostek, których dotyczy nowe sprawozdanie:**
 - **Jednostka działająca w przemyśle wydobywczym** (art. 63e pkt 1 UoR) – jednostka prowadząca działalność polegającą na eksploracji, poszukiwaniu, odkrywaniu, eksploatacji i wydobywaniu złóż minerałów, ropy, gazu ziemnego lub innych surowców, w ramach rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w sekcji B w działach 05–08 Polskiej Klasyfikacji Działalności.
 - **Jednostka zajmująca się wyrębem lasów pierwotnych** (art. 63e pkt 2 UoR) – jednostka prowadząca działalność, o której mowa w sekcji A w dziale 02, w grupie 02.2 Polskiej Klasyfikacji Działalności, na obszarach lasów pierwotnych.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (37) Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznych c.d.

Sprawozdanie to ma służyć jako **nowe narzędzie nadzoru** w zakresie przepływów kapitałowych dokonywanych na rzecz rządów krajów posiadających bogate zasoby naturalne.

- Sprawozdanie z płatności sporządza się na dzień bilansowy wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego.
- Podpisuje je kierownik jednostki. Osoba prowadząca księgi nie ma obowiązku jego podpisania.
- Okres przechowywania – 5 lat.
- Sprawozdanie to podlega złożeniu do KRS.
- Jednostka zobowiązana do sporządzenia takiego sprawozdania będąca jednocześnie jednostką dominującą, sporządza skonsolidowane sprawozdanie z płatności.
- Niestosowanie się do tych wymogów obciążone jest odpowiedzialnością karną (zmieniony art. 79 pkt 4).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (38) Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznych c.d.

- W sprawozdaniu z płatności ujawnia się, w odniesieniu do danego roku obrotowego, m.in. **łącną kwotę płatności dokonanych na rzecz administracji publicznej danego kraju, z podziałem na płatności na rzecz odpowiednich szczebli administracji publicznej.**
- Przez **płatności** rozumie się zapłaconą w związku z prowadzoną działalnością wydobywczą lub wyrębem lasów pierwotnych kwotę (w gotówce lub w naturze) z tytułu: należności z tytułu produkcji, podatków pobieranych od dochodu, produkcji lub zysków spółek, z wyłączeniem podatku od konsumpcji, takiego jak podatek od towarów i usług, podatku dochodowego od osób fizycznych lub podatku od sprzedaży, tantiem, dywidend, opłat koncesyjnych oraz premii za odkrycie i produkcję, opłat licencyjnych, opłat dzierżawnych, opłat za rozpoczęcie działalności oraz innych świadczeń z tytułu przyznania licencji lub koncesji, płatności za ulepszenia w zakresie infrastruktury.
- Przez **administrację publiczną** rozumie się organy administracji rządowej lub samorządowej oraz jednostki nadzorowane lub kontrolowane przez te organy, a w przypadku pozostałych państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państw spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego - organy administracji państwowej, regionalnej lub lokalnej państwa Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub państwa spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz jednostki nadzorowane lub kontrolowane przez te organy.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (39) Badanie sprawozdań finansowych

- **Rozszerzono katalog jednostek, których sprawozdania finansowe podlegają corocznie obowiązkowemu badaniu przez biegłego rewidenta o krajowe instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego** (nowy art. 64 ust. 1 pkt 2b).
- Zmodyfikowano art. 65 ust. 1 dot. **celu badania** (i konsekwentnie uchylono pkt 2 w ust. 2)

art. 65 ust. 1 – przed zmianami	art. 65 ust. 1 – po zmianach
Celem badania sprawozdania finansowego jest wyrażenie przez biegłego rewidenta pisemnej opinii wraz z raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe jest zgodne z zastosowanymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy badanej jednostki.	Celem badania sprawozdania finansowego jest wyrażenie przez biegłego rewidenta pisemnej opinii wraz z raportem o tym, czy sprawozdanie finansowe rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy badanej jednostki zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (40) Badanie sprawozdań finansowych c.d.

- **Rozszerzono zakres informacji jaki powinien się pojawić w opinii** – dodano 3 nowe pkt (3-5) w art. 65 ust. 3:

W opinii należy również:

[...]

- 3) wskazać, czy informacje zawarte w sprawozdaniu z działalności uwzględniają postanowienia art. 49 ust. 2 i są zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym*;
- 4) złożyć oświadczenie, czy w świetle wiedzy o jednostce i jej otoczeniu uzyskanej podczas badania **stwierdzono w sprawozdaniu z działalności istotne zniekształcenia**, i wskazać, na czym one polegają;
- 5) wskazać, **czy emitent obowiązany do złożenia oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarł w tym oświadczeniu informacje wymagane** zgodnie z zakresem określonym w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych lub w regulaminach wydanych na podstawie art. 61 tej ustawy, a w odniesieniu do określonych informacji wskazanych w tych przepisach lub regulaminach - stwierdzić, czy są one zgodne z mającymi zastosowanie przepisami oraz z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

*UWAGA - zmiana porządkująca, przed zmianami ta treść w art. 65 ust. 2 pkt 4.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (41) Badanie sprawozdań finansowych c.d.

- Dodano do art. 65 nowy, doprecyzowujący ust. 8, zgodnie z którym przepisy dotyczące opinii i raportu z badania biegłego rewidenta stosuje się odpowiednio do opinii i raportu z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
- Zmieniono art. 69 ust. 4 [składanie w KRS] – wprowadzenie ograniczenia czasowego:

Art. 69 ust. 4 – przed zmianami	Art. 69 ust. 4 – po zmianach
Kierownik jednostki dominującej niesporządzającej skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z art. 56 ust. 2 składa we właściwym rejestrze sądowym przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego skonsolidowane sprawozdanie finansowe wraz ze skonsolidowanym sprawozdaniem z działalności jednostki dominującej wyższego szczebla oraz opinią biegłego rewidenta z badania tego skonsolidowanego sprawozdania finansowego – w ciągu 30 dni od dnia jego zatwierdzenia.	Kierownik jednostki dominującej niesporządzającej skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z art. 56 ust. 2, składa we właściwym rejestrze sądowym przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego: <ol style="list-style-type: none"> 1) skonsolidowane sprawozdanie finansowe jednostki dominującej wyższego szczebla wraz z opinią biegłego rewidenta z badania tego sprawozdania, 2) skonsolidowane sprawozdanie z działalności jednostki dominującej wyższego szczebla - w ciągu 30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania, o którym mowa w pkt 1, nie później niż w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego jednostki dominującej niesporządzającej skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (42) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach

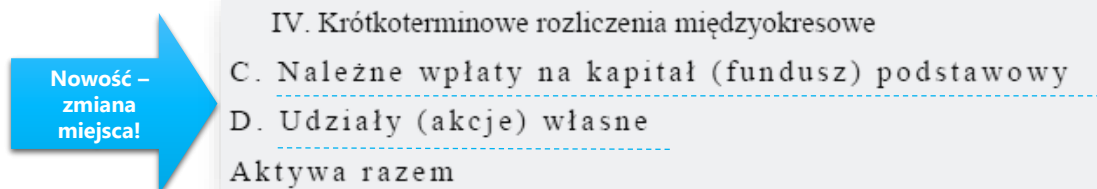
- **Załącznik nr 1 – zmiany w bilansie:**
 - Ustanowienie nowego podziału należności, inwestycji i zobowiązań poprzez wprowadzenie dodatkowego segmentu poświęconego pozostałym jednostkom, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale (efekt wprowadzenia nowego pojęcia „zaangażowanie w kapitale”).
 - Ilustracja:

Nowa pozycja	II. Zobowiązania długoterminowe
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wobec jednostek powiązanych 2. Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale 3. Wobec pozostałych jednostek <ol style="list-style-type: none"> a) kredyty i pożyczki b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych c) inne zobowiązania finansowe d) zobowiązania wekslowe e) inne

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (43) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

• Załącznik nr 1 – zmiany w bilansie c.d.:

- Reklasyfikacja należnych wpłat na kapitał (fundusz) podstawowy oraz udziałów (akcji) własnych prezentowanych dotychczas jako wielkości ujemne, do odrębnej pozycji po stronie aktywów.
- Ilustracja:

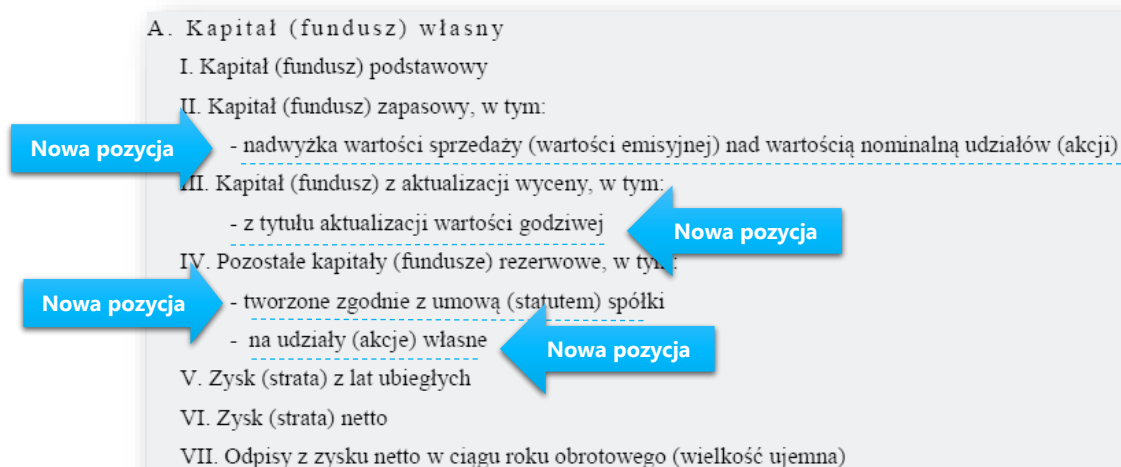

- **UWAGA** - Taki sposób prezentacji obowiązuje także w załączniku nr 4 (dla jednostek mikro) i nowym załączniku nr 5 (dla jednostek małych). Z kolei w załącznikach nr 2 i 3 należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy oraz udziały (akcje) własne ujawnia się w aktywach odpowiednio w pozycjach XVII i XVIII oraz G i H.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (44) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

• Załącznik nr 1 – zmiany w bilansie c.d.:

- Uszczegółowienie niektórych pozycji kapitału własnego
- Ilustracja:

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (45) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

- **Załącznik nr 1 – zmiany w bilansie c.d.:**

II. Rzeczowe aktywa trwałe

1. Środki trwałe

- a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)
- b) budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej

Nowość!

3. Należności od pozostałych jednostek

- a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:
 - do 12 miesięcy
 - powyżej 12 miesięcy
- b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych

Nowe brzmienie (poprzednio: „...oraz innych świadczeń!”)

B. Aktywa obrotowe

I. Zapasy

- 1. Materiały
- 2. Półprodukty i produkty w toku
- 3. Produkty gotowe
- 4. Towary
- 5. Zaliczki na dostawy i usługi

Nowość!

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (46) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

- **Załącznik nr 1 – zmiany w bilansie c.d.:**

II. Zobowiązania długoterminowe

- 1. Wobec jednostek powiązanych
- 2. Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale
- 3. Wobec pozostałych jednostek
 - a) kredyty i pożyczki
 - b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych
 - c) inne zobowiązania finansowe
 - d) zobowiązania weksłowe
 - e) inne

Nowość! (analogicznie jak w zobowiązaniach krótkoterminowych)

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (47) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

- **Załącznik nr 1 – zmiany w rachunku zysków i strat:**

- B. Koszty działalności operacyjnej
- I. Amortyzacja
 - II. Zużycie materiałów i energii
 - III. Usługi obce
 - IV. Podatki i opłaty, w tym:
 - podatek akcyzowy
 - V. Wynagrodzenia
 - VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym:
 - emerytalne **Nowość!**
 - VII. Pozostałe koszty rodzajowe
 - VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (48) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

- **Załącznik nr 1 – zmiany w rachunku zysków i strat:**

- D. Pozostałe przychody operacyjne
- I. Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych
Przed zmianami było: „zbycia”
 - II. Dotacje
 - III. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych **Nowość!**
 - IV. Inne przychody operacyjne
- E. Pozostałe koszty operacyjne
- I. Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych
Przed zmianami było: „zbycia”
 - II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych
 - III. Inne koszty operacyjne
- F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (49) Prezentacja sprawozdań finansowych – zmiany w załącznikach c.d.

- **Załącznik nr 1 – zmiany w rachunku zysków i strat:**

G. Przychody finansowe

I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:

a) od jednostek powiązanych, w tym:

Nowość! - w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale

b) od jednostek pozostałych, w tym:

Nowość! - w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale

II. Odsetki, w tym:

- od jednostek powiązanych **Przed zmianami było: „z tytułu zbycia inwestycji”**

III. Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:

Nowość! - w jednostkach powiązanych

IV. Aktualizacja wartości aktywów finansowych

Przed zmianami było: „inwestycji”

V. Inne

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (50) Usunięcie zysków i strat nadzwyczajnych

- Dyrektywa 2013/34/UE nie zawierała w swoich regulacjach kategorii strat i zysków nadzwyczajnych, w związku z czym usunięto z nowelizacji kategorię bilansową, W praktyce zmieniono **definicję zysków i strat nadzwyczajnych** (art. 3 ust 1 pkt 33) :
 - „zyskach i stratach nadzwyczajnych – rozumie się przez to zyski i straty powstające w bankach, zakładach ubezpieczeń, zakładach reasekuracji oraz spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia, poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia;”
- **Konsekwencje:**
 - W art. 42 dotyczącym ustalania wyniku finansowego jednostki innej niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji uchylono ust. 1 pkt 3 i ust. 4 – w efekcie dla pozostałych jednostek **usunięto pozycję wyniku operacji nadzwyczajnych**.
 - Usunięto z kalkulacyjnego i porównawczego rachunku zysków i strat dla pozostałych jednostek, (załącznik nr 1 do ustawy), pozycji "Wynik zdarzeń nadzwyczajnych",
 - Poszerzono katalog pozostałych kosztów i przychodów operacyjnych o koszty i przychody związane ze zdarzeniami losowymi (dodana lit. i w art. 3 ust. 1 pkt 32).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (51) Uproszczona ewidencja przychodów i kosztów

- **Zniesienie obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych** m.in. przez fundacje nieprowadzące działalności gospodarczej i nieposiadające statusu organizacji pożytku publicznego, których roczne przychody nie przekraczają progu 100.000 zł.
- Zgodnie z nowelizacją (nowy ust. 5 w art. 2), **małe organizacje pozarządowe, z wyłączeniem spółek kapitałowych, oraz stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego mogą prowadzić, zamiast ksiąg rachunkowych, uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów.**
- Aby jednak podmioty te mogły skorzystać z tego uproszczenia, muszą spełnić warunki wskazane w nowym art. 10a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 ze zm.).
- Warunkiem prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów jest także podjęcie decyzji w tej sprawie przez organ zatwierdzający w rozumieniu przepisów o rachunkowości.
- Wydane zostało Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2015 r. w sprawie prowadzenia uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów przez niektóre organizacje pozarządowe oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. 2015 poz. 2178).

Nowelizacja Ustawy w 2015 r. – pozostałe zmiany

- **Zmodyfikowano art. 3 ust. 3** – nastąpiła **zmiana terminu przeliczania na złote** po kursie średnim NBP kwoty przychodów 1.200.000 euro, po osiągnięciu której występuje obowiązek prowadzenia od nowego roku ksiąg rachunkowych - termin ten został przesunięty z 30 września **na pierwszy dzień roboczy października roku poprzedzającego rok obrotowy.**
- Ujednolicono równocześnie w tym zakresie przepisy ustawy o pdof i ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne.
- Zmiana ta miała zastosowanie już do sprawozdań finansowych oraz przychodów za 2015 r.

Wpływ nowelizacji z 2015 na Kodeks spółek handlowych

- Ustawa z 23 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o rachunkowości oraz niektórych innych ustaw w art. 4 wprowadziła także zmiany do Ksh.
- Zmiany w Ksh dotyczą odpowiednio dla spółki z o.o. i spółki akcyjnej:
 - kwestii podziału wyniku finansowego (ograniczenia związane z istnieniem nieodpisanych skapitalizowanych prac rozwojowych) oraz
 - prezentacji udziałów własnych.

Zmiany w Kodeksie spółek handlowych – sp. z o.o.

- W art. 191 [podział wyniku] dodano par. 4:

§ 1. Wspólnik ma prawo do udziału w zysku wynikającym z rocznego sprawozdania finansowego i przeznaczonym do podziału uchwałą zgromadzenia wspólników, z uwzględnieniem przepisu art. 195 § 1.

[...]

§ 4. W przypadku gdy koszty prac rozwojowych zakwalifikowanych jako aktywa spółki nie zostały całkowicie odpisane, nie można dokonać podziału zysku odpowiadającego równowartości kwoty nieodpisanych kosztów prac rozwojowych, chyba że kwota kapitałów rezerwowych i zapasowych dostępnych do podziału i zysków z lat ubiegłych jest co najmniej równa kwocie kosztów nieodpisanych.

- W art. 200 [zakaz obejmowania udziałów własnych przez spółkę] zmieniono par. 3:

§ 1. Spółka nie może obejmować lub nabywać ani przyjmować w zastaw własnych udziałów. Zakaz ten dotyczy również ...

[...]

§ 3. Udziały własne należy umieścić w bilansie w osobnej pozycji **kapitału własnego w wartości ujemnej-aktywów.**

Zmiany w Kodeksie spółek handlowych – S.A.

- W art. 347 [podział wyniku] dodano par. 4:

§ 1. § 1. Akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym, zbadanym przez biegłego rewidenta, który został przeznaczony przez walne zgromadzenie do wypłaty akcjonariuszom.

[...]

§ 4. W przypadku gdy koszty prac rozwojowych zakwalifikowanych jako aktywa spółki nie zostały całkowicie odpisane, nie można dokonać podziału zysku odpowiadającego równowartości kwoty nieodpisanych kosztów prac rozwojowych, chyba że kwota kapitałów rezerwowych i zapasowych dostępnych do podziału i zysków z lat ubiegłych jest co najmniej równa kwocie kosztów nieodpisanych.

- W art. 363 [nabycie akcji własnych] zmieniono par. 6:

[...]

§ 6. Akcje własne należy umieścić w bilansie w osobnej pozycji ~~kapitału własnego w wartości ujemnej aktywów~~. Równocześnie należy zmniejszyć kapitał rezerwowy na akcje własne utworzony zgodnie z art. 362 § 2 pkt 3 i odpowiednio zwiększyć kapitał bądź kapitały, z których został on utworzony.

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
 - **Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości:**
 - Nowelizacja w 2015 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - **Nowelizacja w 2016 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.**
 - Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach
 - Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości
3. Zmiany w MSSF

Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2016 r. (1)

- Ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o rachunkowości:
 - transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do **ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności** przez niektóre duże jednostki oraz grupy;
 - nowe rozwiązania mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla jednostek;
 - weszła w życie w dniu 26 stycznia 2017 r. i ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie.
- Równoległe zmiana rozporządzenia Min. Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2016 r. (2)

- **Główny cel:** zwiększenie transparentności informacji w obszarze społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw (CSR) prezentowanych w sprawozdaniu z działalności (oświadczenie) lub w odrębnym sprawozdaniu w zakresie kwestii środowiskowych, społecznych i pracowniczych, poszanowania praw człowieka oraz z zakresu przeciwdziałania korupcji.
- Najważniejsze zmiany w ustawie o rachunkowości mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych dotyczą m.in.:
 - umożliwienia przenoszenia treści dowodów księgowych na informatyczne nośniki danych w dowolnym momencie, a nie po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego,
 - wprowadzenia uproszczonego sprawozdania finansowego dla organizacji pozarządowych uwzględniającego specyfikę tych jednostek (Załącznik nr 6),
 - w przypadku osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, podniesiono progi z **1,2 mln euro** na **2 mln euro** – odnośnie konieczności stosowania przepisów ustawy o rachunkowości.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (1) Organizacje pożytku publicznego

- Wyłączono z definicji jednostek mikro i jednostek małych **organizacje pożytku publicznego (OPP)** (zmiana art. 3 ust.1a pkt 2 oraz art. 3 ust. 1e – dodany punkt 8).
- Jednakże nadal dostępne są zwolnienia od stosowania wybranych zasad rachunkowości przewidziane dla jednostek małych lub mikro.
- Dla OPP przewidziano odrębny wzór bilansu rachunek zysków i strat oraz zakres informacji dodatkowej – Załącznik nr 6 do ustawy.
- Jednocześnie, OPP mogą dobrowolnie zdecydować o przygotowaniu bilansu, rachunku zysków i strat oraz informacji dodatkowej wg wzoru z Załącznika nr 1 do ustawy.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (2) Modyfikacje w zakresie zwolnień – koszt wytworzenia

Art. 28 ust. 4a – przed zmianą	Art. 28 ust. 4a – po zmianie
<p>4a. W przypadku gdy roczne sprawozdanie finansowe jednostki <u>nie podlega obowiązkowi badania i ogłoszenia</u> w myśl art. 64 ust. 1 to obliczając koszt wytworzenia produktu zgodnie z ust. 3, jednostka może do kosztów bezpośrednich doliczyć koszty pośrednie związane z wytworzeniem tego produktu, niezależnie od poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnych. Ustalony w ten sposób koszt wytworzenia nie może być wyższy od ceny sprzedaży netto.</p>	<p>„4a. Jednostki, z wyjątkiem jednostek, o których mowa w art. 3 ust. 1e pkt 1–6, <u>które za poprzedni rok obrotowy nie przekroczyły co najmniej dwóch z następujących trzech wielkości</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 17 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego, 2) 34 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy, 3) 50 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty <p>– mogą przy obliczaniu kosztu wytworzenia produktu zgodnie z ust. 3 do kosztów bezpośrednich doliczyć koszty pośrednie związane z wytworzeniem tego produktu, niezależnie od poziomu wykorzystania zdolności produkcyjnych. Ustalony w ten sposób koszt wytworzenia nie może być wyższy od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.”,</p>

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (3) Wycena lokat przez ubezpieczycieli

- Zmiana art. 28 ust. 9:
- „Lokaty, których ryzyko ponosi ubezpieczający, są wyceniane przez zakład ubezpieczeń na życie według wartości godziwych ustalonych na dzień bilansowy. Różnice między wartością godziwą a wartością według cen nabycia albo kosztu wytworzenia tych lokat odpowiednio zwiększają lub zmniejszają rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe na życie, których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Wartość godziwą nieruchomości określa rzeczoznawca majątkowy co najmniej raz na 5 lat. **Wartość godziwą nieruchomości położonych za granicą ustala się według zasad obowiązujących w kraju ich położenia, a zagranicznych instrumentów finansowych – według zasad obowiązujących w kraju ich pochodzenia.** Jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej innych lokat niż nieruchomości, to ich wycena następuje po cenach nabycia albo kosztach wytworzenia **z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości, z wyjątkiem instrumentów finansowych, dla których ustalony jest termin wymagalności i których wycena następuje według skorygowanej ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.**”

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (4) Sprawozdawczość ubezpieczycieli

- Zmiana art. 44 ust. 2 (doprecyzowanie):
- „2. Wynik techniczny ubezpieczeń stanowi różnicę między przychodami ze składek, pozostałymi przychodami technicznymi a wypłaconymi odszkodowaniami, świadczeniami i zmianami rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, z uwzględnieniem udziału reasekuratorów w składce, odszkodowaniach, świadczeniach i zmianach stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, oraz kosztami działalności ubezpieczeniowej i pozostałymi kosztami technicznymi. W przypadku gdy:
 - 1) przychody z lokat przeznaczone są zgodnie z odrębnymi przepisami na zwiększenie rezerw **techniczno-ubezpieczeniowych,**
 - 2) zakład ubezpieczeń prowadzący działalność ubezpieczeniową w dziale ubezpieczeń na życie lub zakład reasekuracji prowadzący działalność reasekuracyjną w zakresie reasekuracji ubezpieczeń na życie inwestują łącznie środki ~~własne~~ **niestanowiące pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych** i środki stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych– to przychody i koszty działalności lokacyjnej wykazuje się w technicznym rachunku ubezpieczeń.”

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (5) Rozliczenia międzyokresowe przychodów w bankach

- Usunięto ust. 3 w art. 41 dotyczący rozliczeń międzyokresowych przychodów ujmowanych przez banki:
 - ~~Banki wykazują jako rozliczenia międzyokresowe przychodów również należne im odsetki od należności zagrożonych – do czasu ich otrzymania lub odpisania.~~

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (6) Sprawozdanie z działalności

Art. 49 ust. 3 – przed zmianą	Art. 49 ust. 3 – po zmianie
<p>Sprawozdanie z działalności jednostki powinno również obejmować – o ile jest to istotne dla oceny sytuacji jednostki – wskaźniki finansowe i niefinansowe, łącznie z informacjami dotyczącymi zagadnień środowiska naturalnego i zatrudnienia, a także dodatkowe wyjaśnienia do kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym.</p>	<p>„Sprawozdanie z działalności jednostki powinno również – o ile jest to istotne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji jednostki – co najmniej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki; 2) kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki oraz informacje dotyczące zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego.”

Uwaga - jednostki mikro i małe zwolnione z pkt 2!

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (7) Sprawozdanie z działalności c.d.

- Nowy ust. 3a w art. 49:

„W przypadku gdy istnieje powiązanie pomiędzy wartościami wykazanymi w rocznym sprawozdaniu finansowym a informacjami zawartymi w sprawozdaniu z działalności jednostki, sprawozdanie z działalności jednostki powinno zawierać odniesienia do kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym, a także dodatkowe wyjaśnienia dotyczące tych kwot.”

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (8) Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

- Nowy art. 49b wprowadza wymóg zaprezentowania w sprawozdaniu z działalności **oświadczenia na temat informacji niefinansowych** (jako oddzielną część).
- Wymóg ten dotyczy **jednostek zainteresowania publicznego (JZP)**, do których zalicza się:
 - 1) banki;
 - 2) zakłady ubezpieczeń;
 - 3) fundusze inwestycyjne i fundusze emerytalne;
 - 4) emitenci;
 - 5) jednostki zamierzające ubiegać się lub ubiegające o dopuszczenie do obrotu na jednym z rynków EOG;
 - 6) emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu w alternatywnym systemie obrotu;
 - 7) krajowe instytucje płatnicze;
 - 8) instytucje pieniądza elektronicznego;

o ile spełniają **kryterium formy prawnej i kryteria ilościowo-wartościowe.**

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (9) Oświadczenie na temat informacji niefinansowych c.d.

Kryterium	Zakres
Prawne	<ul style="list-style-type: none"> • Spółka kapitałowa lub • Spółka komandytowo-akcyjna lub • Taka spółka jawna lub komandytowa, której wszystkimi wspólnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej
Ilościowo-wartościowe	<p>W roku obrotowym, za który sporządzane jest sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok przekroczone są następujące wielkości:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 500 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty oraz 2) 85 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego lub 170 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy.

Uwaga – inne kryteria ilościowo-wartościowe dotyczą jednostek dominujących!

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (10) Oświadczenie na temat informacji niefinansowych c.d.

- Oświadczenie na temat informacji niefinansowych obejmuje co najmniej (art. 49b ust. 2):
 - 1) zwięzły opis modelu biznesowego jednostki;
 - 2) kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki;
 - 3) opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, a także opis rezultatów stosowania tych polityk;
 - 4) opis procedur należytej staranności – jeżeli jednostka je stosuje w ramach polityk, o których mowa w pkt 3;
 - 5) opis istotnych ryzyk związanych z działalnością jednostki mogących wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia, o których mowa w pkt 3, w tym ryzyk związanych z produktami jednostki lub jej relacjami z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami, a także opis zarządzania tymi ryzykami.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (11) Oświadczenie na temat informacji niefinansowych c.d.

- Sporządzając oświadczenie na temat informacji niefinansowych, jednostka przedstawia informacje niefinansowe **w zakresie, w jakim są one niezbędne dla oceny** rozwoju, wyników i sytuacji jednostki oraz wpływu jej działalności na zagadnienia społeczne, pracownicze, dotyczące środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji.
- W przypadku gdy istnieje powiązanie pomiędzy wartościami wykazanymi w rocznym sprawozdaniu finansowym a informacjami zawartymi w oświadczeniu na temat informacji niefinansowych, oświadczenie to powinno zawierać odniesienia do kwot wykazanych w sprawozdaniu finansowym, a także dodatkowe wyjaśnienia dotyczące tych kwot.
- Jeżeli jednostka nie stosuje polityki w odniesieniu do jednego lub kilku zagadnień, o których mowa w art. 49b ust. 2 pkt 3, w oświadczeniu na temat informacji niefinansowych jednostka podaje powody jej niestosowania (zasada: *stosuj lub wyjaśnij / comply or explain*).
- Pominięcie wymaganych informacji jest możliwe tylko w szczególnych okolicznościach.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (12) Oświadczenie na temat informacji niefinansowych c.d.

- Jednostka przy sporządzaniu oświadczenia na temat informacji niefinansowych **może stosować dowolne zasady, w tym własne zasady, krajowe, unijne lub międzynarodowe standardy, normy lub wytyczne.** W oświadczeniu jednostka zawiera informację o tym, jakie zasady, standardy, normy lub wytyczne zastosowała.
- Jednostka może nie sporządzać oświadczenia na temat informacji niefinansowych, jeżeli wraz ze sprawozdaniem z działalności sporządzi **odrębnie sprawozdanie na temat informacji niefinansowych** oraz zamieści je na swojej stronie internetowej w terminie 6 miesięcy od dnia bilansowego. Należy wówczas w sprawozdaniu z działalności podać informację o sporządzeniu odrębnego sprawozdania na temat informacji niefinansowych.
- **Uwaga** – przyjmuje się, że jednostka sporządzająca oświadczenie na temat informacji niefinansowych albo sprawozdanie na temat informacji niefinansowych zgodnie z wymogami ustawy spełnia obowiązek ujawnienia wskaźników oraz informacji, które należy podać w „standardowym” sprawozdaniu z działalności (zgodnie z art. 49 ust. 3 pkt 2).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (13) Oświadczenie na temat informacji niefinansowych c.d.

- Jednostka będąca jednostką zależną, w tym jednostką dominującą niższego szczebla, **może nie sporządzać oświadczenia na temat informacji niefinansowych albo sprawozdania na temat informacji niefinansowych**, jeżeli jej jednostka dominująca wyższego szczebla mająca siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium EOG sporządza oświadczenie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych albo sprawozdanie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych zgodnie z przepisami prawa EOG, któremu podlega, którym obejmie tę jednostkę i jej jednostki zależne każdego szczebla.
- W takim przypadku, „zwolniona” jednostka **ujawnia** w sprawozdaniu z działalności nazwę i siedzibę jej jednostki dominującej wyższego szczebla sporządzającej oświadczenie albo sprawozdanie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych, które obejmie tę jednostkę i jej jednostki zależne każdego szczebla.

**Zwolnienie dla
jednostki zależnej**

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (14) Ujawnianie informacji niefinansowych w grupach kapitałowych

- **Jednostka dominująca**, która spełni poniższe kryteria będzie zobowiązana do umieszczenia **oświadczenia grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych** (ewentualnie odrębnego sprawozdania) w sprawozdaniu z działalności grupy kapitałowej.
- Kryterium dot. bycia JZP oraz formy prawnej bez zmian. Kryteria ilościowo-wartościowe przedstawiają się następująco – jeżeli łączne dane jednostki dominującej oraz wszystkich jednostek zależnych każdego szczebla na dzień bilansowy roku obrotowego oraz na dzień bilansowy roku poprzedzającego rok obrotowy:
 - a) po dokonaniu wyłączeń konsolidacyjnych przekraczają wielkości, o których mowa w art. 49b ust. 1 (tj. 500 osób, 85 mln/170 mln), **albo**
 - b) przed dokonaniem wyłączeń konsolidacyjnych przekraczają następujące wielkości:
 - 500 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty oraz
 - 102 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego lub 204 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (15) Obowiązek publikacji w przypadku zwolnienia

- Zgodnie z art. 69 ust. 5, w przypadku, gdy dana jednostka jest zwolniona ze sporządzania oświadczenia lub sprawozdania o danych niefinansowych, to ma obowiązek zamieścić na stronie internetowej tej jednostki **przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego oświadczenie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych albo sprawozdanie grupy kapitałowej na temat informacji niefinansowych sporządzone przez jednostkę dominującą wyższego szczebla**, w ciągu **30 dni od dnia jego zatwierdzenia**, nie później niż **w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego tej jednostki dominującej**.
- Brak takiej publikacji **zagrożone jest karą grzywny albo karą ograniczenia wolności** (art. 79 nowy pkt 4a).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (16) Nowe oświadczenie a obowiązki biegłego

- Nowela 2016 przyniosła dalsze zmiany w art. 65 dotyczącym zakresu informacji podawanych w opinii biegłego rewidenta:
 - w ust. 3 po pkt 4 dodano pkt 4a w brzmieniu:
 - „[W opinii należy również:] 4a) poinformować, czy jednostka, o której mowa w art. 49b ust. 1, sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych albo sprawozdanie na temat informacji niefinansowych;”
 - po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
 - „Przepisów ust. 3 pkt 3 i 4 [dotyczące sprawozdania z działalności] nie stosuje się do oświadczenia na temat informacji niefinansowych i sprawozdania na temat informacji niefinansowych.”

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (17) Nowe oświadczenie a obowiązki biegłego c.d.

- Podsumowując:
 - Informacje pozafinansowe w postaci oświadczenia lub sprawozdania **nie będą podlegały obowiązkowi audytu**.
 - Biegły rewident musi jedynie potwierdzić czy oświadczenie lub odrębne sprawozdanie o danych niefinansowych zostało sporządzone.
 - Kontrola biegłego rewidenta dotyczyć będzie tylko tego, czy jednostka raportuje lub podaje powody braku polityki w odniesieniu do jednego lub kilku zagadnień, nie dostarczy natomiast interesariuszom żadnego poziomu pewności na temat jakości informacji ujawnionych przez jednostkę.

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (18) Ujawnianie informacji dotyczących polityki różnorodności

- Oprócz ujawniania rozszerzonych informacji niefinansowych, dodatkowo, od 2017 r., do ujawniania informacji dotyczących polityki różnorodności są zobligowane **duże spółki giełdowe** (tj. emitenci papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na jednym z rynków regulowanych EOG), którzy spełniają następujące warunki:
 - 1) średnioroczne zatrudnienie wynosi powyżej 250 osób, oraz
 - 2) suma aktywów bilansu przekracza 85 mln zł lub przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów przekraczają 170 mln zł.
- Obowiązek ujawnienia (w ramach oświadczenia o stosowaniu ładu korporacyjnego) polityki różnorodności poprzez opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, oraz celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji i skutków w danym okresie sprawozdawczym.
- Jeżeli emitent nie stosuje polityki różnorodności, to zawiera w oświadczeniu wyjaśnienie takiej decyzji (zasada *comply or explain*).

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (19) Ochrona danych

- Zmiana treści art. 73 ust. 2 (rozdz. 7 Ochrona danych)

Z wyłączeniem dokumentów dotyczących przeniesienia praw majątkowych do nieruchomości, powierzenia odpowiedzialności za składniki aktywów, znaczących umów i innych ważnych dokumentów określonych przez kierownika jednostki, ~~po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego~~ treść dowodów księgowych może być przeniesiona na informatyczne nośniki danych pozwalające zachować w trwałej **i niezmienionej** postaci zawartość dowodów. Warunkiem stosowania tej metody przechowywania danych jest posiadanie urzędzeń pozwalających na odtworzenie dowodów w postaci wydruku, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej. **Wydruk jest dowodem równoważnym z dowodem księgowym, z którego treść została przeniesiona na informatyczny nośnik danych.**

Zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (20) Załącznik 2

- Zmiany prezentacyjne w załączniku nr 2 do ustawy
- W części „**Bilans**” w „Pasywa” poz. IX otrzymuje brzmienie:
 - IX. Koszty i przychody rozliczane w czasie ~~oraz zastrzeżone~~
 1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów
 2. Ujemna wartość firmy
 3. Pozostałe rozliczenia międzyokresowe przychodów (~~było: Pozostałe przychody przyszłych okresów oraz zastrzeżone~~)
- W części „**Rachunek przepływów pieniężnych**” w „(metoda pośrednia)” w lit. A w poz. II poz. 17 otrzymuje brzmienie:

„17. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów” (~~było: Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów i zastrzeżonych~~)

Agenda

1. Wprowadzenie

2. Zmiany w polskim prawie bilansowym

- Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości:
 - Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2015 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2016 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.
- **Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach**
- Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości

3. Zmiany w MSSF

Wpływ nowej ustawy o biegłych rewidentach...(1)

- Istotne zmiany w UoR w kwestii badania sprawozdań finansowych wprowadza nowa ustawa z dnia 7 kwietnia 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym* (zmiana treści art. 1, art. 53 oraz 64-70 i 79).
- **Przeniesienie części regulacji dotyczących badania do ustawy o biegłych rewidentach.**
- **Zmieniona UoR nadal będzie określała kto podlega badaniu**, przy okazji doprecyzowano, że badaniu będą podlegały sprawozdania finansowe:
 - banków krajowych, oddziałów instytucji kredytowych, oddziałów banków zagranicznych, zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji, głównych oddziałów i oddziałów zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów zakładów reasekuracji oraz oddziałów zagranicznych firm inwestycyjnych
- Wprowadzono także poprawki związane z zmianami w raportowaniu przez biegłego – usunięto art. 65 określający zakres opinii i raportu w związku z **wprowadzeniem w to miejsce sprawozdania z badania, którego zakres określa ustawa o biegłych rewidentach.**

* Uwaga – na moment przygotowania prezentacji ustawa oczekiwała podpisu Prezydenta.

Wpływ nowej ustawy o biegłych rewidentach... (2)

- W art. 66 ust. 5 dotyczącym **wyboru firmy audytorskiej** doprecyzowano, że:
 - Kierownik jednostki zawiera z firmą audytorską umowę o badanie ~~lub przegląd~~ sprawozdania finansowego w terminie umożliwiającym firmie audytorskiej udział w inwentaryzacji znaczących składników majątkowych.
 - **NOWOŚĆ:** W przypadku badania ustawowego w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy o biegłych rewidentach, pierwsza umowa o badanie sprawozdania finansowego jest zawierana z firmą audytorską na okres nie krótszy niż dwa lata z możliwością przedłużenia na kolejne co najmniej dwuletnie okresy.
 - Koszty przeprowadzenia badania ~~wykonania czynności rewizji finansowej~~ sprawozdania finansowego ponosi **badana** jednostka.

Wpływ nowej ustawy o biegłych rewidentach... (3)

- W art. 66 [wybór firmy audytorskiej] dodano ust. 5a:

*Za **nieważne z mocy prawa** uznaje się wszelkie **klauzule umowne** w umowach zawartych przez badaną jednostkę, **które ograniczałyby możliwość wyboru firmy audytorskiej** przez organ dokonujący wyboru firmy audytorskiej, na potrzeby przeprowadzenia badania ustawowego sprawozdań finansowych tej jednostki, do określonych kategorii lub wykazów firm audytorskich.*

- Ponadto, doprecyzowano **w jakich okolicznościach badanie jest nieważne z mocy prawa** – zaktualizowano listę przepisów, których naruszenie powoduje taką nieważność (przepisy z nowej ustawy o biegłych rewidentach oraz z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylającego decyzję Komisji 2005/909/WE).

Wpływ nowej ustawy o biegłych rewidentach (4)

- W art. 66 ust. 7 doprecyzowano co może stanowić uzasadnioną podstawę do **rozwiązania umowy o badanie**:

Za uzasadnioną podstawę uznaje się w szczególności:

- 1) *wystąpienie zdarzeń uniemożliwiających spełnienie wymagań określonych przepisami prawa dotyczącymi przeprowadzenia badania, zasadami etyki zawodowej, niezależności lub krajowymi standardami wykonywania zawodu;*
 - 2) *niedotrzymanie warunków umowy innych niż skutkujące możliwością wyrażenia opinii z zastrzeżeniami, opinii negatywnej lub odmowy wyrażenia opinii;*
 - 3) *przekształcenia, zmiany właścicielskie, zmiany organizacyjne uzasadniające zmianę firmy audytorskiej lub nieprzeprowadzenie badania.*
- O rozwiązaniu umowy o badanie sprawozdania finansowego kierownik jednostki oraz firma audytorska będą także informowały, wraz z podaniem stosownego wyjaśnienia przyczyn rozwiązania umowy, **Krajową Radę Biegłych Rewidentów**, a w przypadku jednostki zainteresowania publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy o biegłych rewidentach – także Komisję Nadzoru Finansowego. Przed zmianami informacja trafiała tylko do KNA.

Wpływ nowej ustawy o biegłych rewidentach (5)

- W ramach zmian dodano także ust. 10 w art. 66, który określa komu przysługuje **prawo wniesienia do sądu powództwa o rozwiązanie umowy** o badanie ustawowe sprawozdania finansowego jednostki zainteresowania publicznego, jeżeli zaistnieją ku temu uzasadnione podstawy.
- Prawo to przysługuje:
 - 1) akcjonariuszom, którzy posiadają co najmniej 5% praw głosów lub co najmniej 5% kapitału zakładowego w badanej jednostce;
 - 2) organom badanej jednostki, które nie dokonywały wyboru firmy audytorskiej;
 - 3) Komisji Nadzoru Finansowego

Agenda

1. Wprowadzenie
2. **Zmiany w polskim prawie bilansowym**
 - Zmiany wynikające z nowelizacji ustawy o rachunkowości:
 - Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2015 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - Nowelizacja ustawy o rachunkowości w 2016 r. i zmiany obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.
 - Zmiany wynikające z nowej ustawy o biegłych rewidentach
 - **Zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu Standardów Rachunkowości**
3. Zmiany w MSSF

Ostatnie zmiany – podsumowanie

Lp.	Standard / Stanowisko	Zastosowanie
1	Nowelizacja KSR Nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”.	Od 1 stycznia 2016 r., z możliwością jego wcześniejszego zastosowania
2	Nowy! KSR Nr 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”	Od 1 stycznia 2017 r. z możliwością jego wcześniejszego zastosowania
3	Nowelizacja stanowiska Komitetu w sprawie księgowego ujęcia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych	Zalecenie - już od 2015 r.
4	Nowe! Stanowisko w sprawie wykazywania przez spółdzielnie mieszkaniowe w sprawozdaniu finansowym funduszków własnych oraz ustalania wyniku finansowego	Od 1 stycznia 2016 r., z możliwością jego wcześniejszego zastosowania
5	Nowe! Stanowisko w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów	28 lipca 2016 r.

Zmiana do KSR nr 7

- W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości w 2015 r., Komitet Standardów Rachunkowości w dniu 15 grudnia 2015 r. podjął uchwałę przyjmującą nowelizację KSR Nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dniu bilansowym – ujęcie i prezentacja”.
- Główne zmiany zapisów KSR Nr 7 dotyczą rozszerzenia katalogu jednostek, do których adresowane są następujące uproszczenia:
 - z tytułu klasyfikowania umów leasingu według kryteriów określonych przepisami prawa podatkowego zamiast przepisami ustawy o rachunkowości,
 - dotyczące zaniechania ustalania rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, oraz
 - stosowania do wyceny instrumentów finansowych wyłącznie przepisów ustawy zamiast przepisów odpowiedniego rozporządzenia Ministra Finansów.
- Ponadto, w znowelizowanym KSR Nr 7 odzwierciedlenie znalazły przepisy ustawy o rachunkowości dotyczące rozszerzenia, doprecyzowania i uprządkowania zapisów jej załączników.
- Znowelizowany KSR Nr 7 ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2016 r., z możliwością jego wcześniejszego zastosowania.

KSR 10 (1) - nowy Krajowy Standard Rachunkowości

- W Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z 29 sierpnia 2016 r. poz. 63 został opublikowany Krajowy Standard Rachunkowości Nr 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”.
- Cel: określenie dla obu stron umowy zasad wyceny i ujęcia w księgach rachunkowych oraz prezentacji i ujawnień w sprawozdaniu finansowym aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wynikających z umów o partnerstwie publiczno-prywatnym w rozumieniu art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umów koncesji na roboty budowlane lub usługi w rozumieniu art. 1 ust. 2 oraz art. 22 ustawy z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi.
- Standard ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się **od 1 stycznia 2017 r.** z możliwością jego wcześniejszego zastosowania.
- Standard uwzględnia międzynarodowe regulacje KIMSF 12, SKI 29 oraz MSRSP 32 (w standardzie znajduje się opis głównych różnic).

KSR 10 (2) – zakres

- Standard może być także stosowany do aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów wynikających z innych umów, których przedmiotem jest wspólna, wieloletnia współpraca strony publicznej i strony prywatnej, polegająca na:
 - budowie nowego lub ulepszeniu istniejącego środka trwałego, w celu jego wykorzystania do świadczenia usług na rzecz osób wskazanych przez stronę publiczną,
 - przeniesieniu prawa do użytkowania istniejącego środka trwałego należącego do strony publicznej na stronę prywatną, w celu świadczenia za jego pomocą usług na rzecz osób wskazanych przez stronę publiczną.
- W standardzie traktuje się jednakowo umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym i umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi.

KSR 10 (3) – definicje

- Standard wprowadza szereg nowych definicji, w tym:
 - Strona publiczna
 - Strona prywatna
 - Partnerstwo publiczno-prywatne
 - Umowa o partnerstwie publiczno-prywatnym,
 - Umowa koncesji na roboty budowlane lub usługi,
 - Przedmiot umowy o partnerstwie,
 - Przedmiot umowy koncesji
 - Okres trwania umowy
 - Wynagrodzenie strony prywatnej
 - Wkład własny
 - Aktywa przeznaczone do świadczenia usług w ramach partnerstwa
 - Szacunkowa wartość przedsięwzięcia

KSR 10 (4) – modele współpracy PPP

- Partnerstwo może być realizowane w wariantach różniących się w znacznej mierze stopniem przeniesienia na stronę prywatną ryzyka związanego z budową, finansowaniem i eksploatacją (utrzymaniem) przedmiotu umowy.
- Przykłady wariantów partnerstwa:
 - Buduj – Eksploatuj (Utrzymuj) – Przekaż
 - Projektuj – Buduj – Finansuj – Eksploatuj (Utrzymuj)
 - Zarządzaj nieruchomością – Świadczyć usługi

KSR 10 (5) – ujęcie księgowe przez stronę publiczną

- Zgodnie z KSR nr 10, wybudowany lub ulepszony **składnik aktywów** przeznaczony do świadczenia usług w ramach partnerstwa (wynikający z umowy o PPP) **powinien być ujęty w księgach rachunkowych strony publicznej**, ponieważ to **ona sprawuje pełną kontrolę** nad sposobem użytkowania go przez stronę prywatną.
- Strona publiczna ujmuje składnik aktywów **drugostronnie jako zobowiązanie**. Zależnie od sposobu wynagradzania strony prywatnej, strona publiczna ujmuje zobowiązanie jako:
 - **zobowiązanie długoterminowe** – jeżeli dokonuje na rzecz strony prywatnej zapłaty sumy pieniężnej,
 - **rozliczenie międzyokresowe przychodów** – jeżeli wynagrodzenie strony prywatnej stanowi przekazane jej prawo do pobierania pożytków z przedmiotu umowy od osób trzecich, korzystających z aktywów przeznaczonych do świadczenia usług w ramach partnerstwa,
 - **rozliczenie międzyokresowe przychodów i zobowiązanie długoterminowe** – jeżeli przekazała stronie prywatnej prawo do pobierania pożytków z przedmiotu umowy od osób trzecich korzystających z aktywów przeznaczonych do świadczenia usług w ramach partnerstwa oraz dokonuje na rzecz strony prywatnej zapłaty sumy pieniężnej.

KSR 10 (5)

– ujęcie księgowe przez stronę prywatną

- U strony prywatnej efekt rozliczenia umowy może stanowić prawo do wynagrodzenia za wybudowanie lub ulepszenie środka trwałego w postaci:
 - zapłaty sumy pieniężnej przez stronę publiczną – powstaje wówczas **składnik aktywów finansowych** lub
 - pobierania pożytków z przedmiotu umowy – powstaje wtedy **składnik wartości niematerialnych i prawnych**.
- Składnik aktywów finansów skutkuje ujmowaniem przychodów z tytułu odsetek (wyliczonych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej)
- Składnik wartości niematerialnych i prawnych podlega amortyzacji.
- Drugostronnie storna prywatna ujmuje przychody.

Nowelizacja stanowiska Komitetu w sprawie księgowego ujęcia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (1)

- Przesłanką do zmiany stanowiska było uchwalenie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1223).
- Nowa ustawa o handlu emisjami wprowadziła wiele zmian w stosunku do wcześniej obowiązującej, co wymusiło zmianę rozwiązań księgowych przyjętych w dotychczasowym stanowisku (głównie wobec uczestników systemu). Nie są to jednak zmiany rewolucyjne. Główną ich istotą jest doprecyzowanie kwestii zawartych w poprzedniej wersji stanowiska KSR.
- Nowelizacja stanowiska została uchwalona 8 grudnia 2015 r.
- Komitet **zalecił** zastosowanie zmienionego stanowiska przy sporządzaniu sprawozdań finansowych **już za 2015 r.** przy czym zastosowanie się do postanowień zmienionego stanowiska nie rodzi obowiązku przekształcania danych za poprzedni rok obrotowy.

Nowelizacja stanowiska Komitetu w sprawie księgowego ujęcia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (2)

- Najważniejsze zmiany:
 - doprecyzowano dzień ujęcia przyznanych praw w księgach (jako wartości niematerialnych i prawnych) - zgodnie ze znowelizowanym stanowiskiem jest to **dzień ich wydania**, czyli ich rejestracji na rachunku podmiotu prowadzącego instalację, któremu prawa te zostały przyznane (poprzednia wersja nie określała tego momentu);
 - doprecyzowano, że ustalenie wartości przyznanych praw następuje na podstawie ich ceny sprzedaży z dnia przyznania;
 - doprecyzowano, że jedynie wykorzystanie praw w celu rozliczenia jednostki z emisji zanieczyszczeń do powietrza jest podstawą ich amortyzacji, natomiast umorzenie praw następuje we wszystkich przypadkach rozporządzania nimi (w tym zbycia);
 - przyjęto zasadę, że w razie zbycia posiadanych, ale zamortyzowanych uprawnień ujętą dotychczas w księgach amortyzację koryguje się;
 - doprecyzowano, że wszelkie skutki związane z rozporządzaniem uprawnieniami powinny zostać ujęte poprzez wynik finansowy – odpowiednio w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych;

Nowelizacja stanowiska Komitetu w sprawie księgowego ujęcia uprawnień do emisji gazów cieplarnianych (3)

- Najważniejsze zmiany c.d.:
 - doprecyzowano, że w razie niedysponowania wystarczającą liczbą uprawnień do emisji w celu rozliczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza za dany rok obrotowy tworzy się w ciężar kosztów operacyjnych rezerwę kwalifikowaną jako bierne rozliczenie międzyokresowe kosztów;
 - uszczegółowiono wymogi w zakresie ujawnianych informacji o gospodarowaniu uprawnieniami do emisji (ujawnienie liczby oraz wartości instrumentów pochodnych z praw do emisji objętych kontraktami terminowymi).
- W przypadku pośredników w stanowisku nie zostały wprowadzone żadne zmiany, poza zaleceniem ujawnienia w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego zwięzłych danych o przeprowadzonych transakcjach uprawnieniami do emisji.

Stanowisko w sprawie wykazywania przez spółdzielnie mieszkaniowe w sprawozdaniu finansowym funduszy własnych oraz ustalania wyniku finansowego

- Uchwała Komitetu z dnia 20 października 2015 r.
- Stanowisko ukazało się w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z dnia 1 grudnia 2015 r. poz. 81.
- Stanowisko ma zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych **za rok obrotowy rozpoczynający się w 2016 r. z możliwością jego wcześniejszego zastosowania.**
- Stanowisko przedstawia zalecane rozwiązania w sprawach budzących największe wątpliwości, to jest kwalifikacji wkładów mieszkaniowych i wkładów budowlanych oraz prezentacji nadwyżki przychodów nad kosztami lub nadwyżki kosztów nad przychodami z eksploatacji i utrzymania nieruchomości w kategoriach bilansowo-wynikowych i ustalania wyniku finansowego.

Stanowisko w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów

- Uchwała Komitetu z dnia 26 kwietnia 2016 r.
- Stanowisko zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 r. poz. 55. i z tym dniem weszło w życie.
- Stanowisko służy pomocą w rozwiązywaniu praktycznych problemów na każdym etapie inwentaryzacji zapasów w drodze spisu z natury, od jej przygotowania, przeprowadzenia po rozliczenie i archiwizowanie dokumentów inwentaryzacyjnych.
- Stanowisko przedstawia dobre praktyki i wskazówki sprzyjające prawidłowej i sprawnej inwentaryzacji zapasów drogą spisu z natury.

Planowane zmiany w KSR i stanowiskach Komitetu

- Aktualnie, Komitet Standardów Rachunkowości prowadzi prace nad:
 - opracowaniem nowego standardu „Środki trwałe”;
 - opracowaniem nowego stanowiska Komitetu w sprawie ujęcia transakcji zamiany składnika aktywów niepieniężnych na inny składnik aktywów niepieniężnych.
- Ponadto, Komitet realizuje projekt polegający na przeglądzie dotychczasowych KSR i wydanych stanowisk.
- Prace nad projektem stanowiska w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste zostały zawieszono.

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
3. Zmiany w MSSF
 - **Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017**
 - **obowiązujące od 1 lutego 2015 r.**
 - obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.
 - Inne zmiany w MSSF

Dla jednostek, których rok obrotowy jest zgodny z kalendarzowym, de facto **od 1 stycznia 2016 r.**

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 lutego 2015 r. (1)

- Zmiany do MSSF obowiązujące w UE **od 1 lutego 2015 r.** i mające wpływ na sprawozdania finansowe za 2016* r.
 - 1) **Zmiany do MSR 19 – programy określonych świadczeń: składki pracownicze** (ang. Amendments to IAS 19: Defined Benefit Plans: Employee Contributions), opublikowane przez Radę MSR w dniu 21 listopada 2013 r. z datą wejścia w życie 1 lipca 2014 r.
 - 2) **Ulepszenia do MSSF cykl 2010-2012** (ang. Annual Improvements to IFRSs 2010–2012 Cycle), opublikowane przez Radę MSR w dniu 12 grudnia 2013 r. z datą wejścia w życie 1 lipca 2014 r.

* Dotyczy to jednostek, których rok obrotowy pokrywa się z rokiem kalendarzowym.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 lutego 2015 r. (2) Zmiana do MSR 19

- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** (zmiana par. 93-49) precyzują sposób rozliczania składek wpłaconych przez pracowników lub strony trzecie z tytułu programów określonych świadczeń w zależności od tego, czy wysokość składki zależy od stażu pracy danego pracownika.
- Powyższa zmiana obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 r. lub po tej dacie.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 lutego 2015 r. (3) Ulepszenia do MSSF cykl 2010-2012

• Ulepszenia do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” i MSR 38 „Aktywa niematerialne”

- Wyeliminowanie niespójności w rozliczaniu umorzenia przy przeszacowaniu składnika rzeczowych aktywów trwałych i analogicznie aktywów.
- Jeżeli dana pozycja jest przeszacowywana, to wartość bilansowa tego składnika aktywów jest korygowana do wartości przeszacowanej. Na dzień przeszacowania składnik aktywów może być potraktowany w jeden z poniższych sposobów:
 - a) wartość bilansowa brutto jest korygowana w sposób spójny z przeszacowaniem wartości bilansowej składnika aktywów. Przykładowo wartość bilansowa brutto może zostać przeliczona przez odniesienie do obserwowalnych danych rynkowych lub może zostać przeliczona proporcjonalnie do zmiany wartości bilansowej. Umorzenie na dzień przeszacowania jest korygowane w celu wyrównania różnicy między wartością bilansową brutto a wartością bilansową składnika aktywów po uwzględnieniu zakumulowanych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości; lub
 - b) umorzenie jest odliczane od wartości bilansowej brutto składnika aktywów.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 lutego 2015 r. (4) Ulepszenia do MSSF cykl 2010-2012

• Ulepszenia do MSR 24 „Ujawnianie informacji o podmiotach powiązanych”

- Zmiana par. 9 oraz dodano paragrafy 17A, 18A i 28C.
- Jednostka zarządcza zapewniająca kluczowy personel kierowniczy jednostce sprawozdawczej jest stroną z nią powiązaną.
- Jednostka sprawozdawcza musi ujawnić kwoty zapłacone lub należne jednostce zarządczej z tytułu zapewnienia kluczowego personelu kierowniczego jako transakcje ze stroną powiązaną. Nie wymaga się jednak ujawniania składników tych kwot.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 lutego 2015 r. (5) Ulepszenia do MSSF cykl 2010-2012 c.d.

• Ulepszenia do MSSF 2 „Płatności oparte na akcjach”

- Zmiana par. 15 i 19.
- Zmiana definicji „warunków nabycia uprawnień” i „warunku rynkowego”
- Dodane definicje: „warunku świadczenia usługi” (ang. service condition) i „warunku działania” (ang. performance condition), poprzednio zawartych w definicji „warunków nabycia uprawnień”

• Ulepszenia do MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych”

- Zmieniono paragrafy 40 i 58.
- Zapłata warunkowa sklasyfikowana jako składnik aktywów lub zobowiązań wymaga wyceny w wartości godziwej na każdy dzień sprawozdawczy, niezależnie od tego, czy będzie mieć ona formę instrumentu finansowego wchodzącego w zakres MSSF 9 lub MSR 39, czy składnika aktywów/zobowiązań niefinansowych.
- Zmiany wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 lutego 2015 r. (6) Ulepszenia do MSSF cykl 2010-2012 c.d.

• Ulepszenia do MSSF 8 „Segmenty operacyjne”

- Zmiana par. 22 i 28.
- Wymóg ujawnienia subiektywnych ocen dokonanych przez zarząd w procesie stosowania kryteriów łączenia segmentów operacyjnych, w tym opisu połączonych segmentów operacyjnych oraz wskaźników ekonomicznych uwzględnionych przy podejmowaniu decyzji, czy dane segmenty posiadają „podobne właściwości gospodarcze”.
- Uzgodnienie wartości sumarycznej segmentów sprawozdawczych do aktywów jednostki należy przeprowadzać tylko w przypadku, gdy dane te przekazuje się regularnie głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych.

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
3. **Zmiany w MSSF**
 - **Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017**
 - obowiązujące od 1 lutego 2015 r.
 - **obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.**
 - obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.
 - Inne zmiany w MSSF

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (1)

- 1) **Zmiany do MSSF 11 dotyczące nabycia udziału we wspólnej działalności** (ang. Amendments to IFRS 11: Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations), opublikowane 6 maja 2014 r.
- 2) **Zmiany do MSR 16 i MSR 38 dotyczące amortyzacji** (ang. Amendments to IAS 16 and IAS 38: Clarification of Acceptable Methods of Depreciation and Amortisation), opublikowane 12 maja 2014 r.
- 3) **Zmiany do MSR 16 oraz MSR 41 – rolnictwo: uprawy roślinne** (ang. Amendments to IAS 16 and IAS 41: Bearer Plants), opublikowane 30 czerwca 2014 r.
- 4) **Zmiany do MSR 27 dot. metody praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych** (ang. Amendments to IAS 27: Equity Method in Separate Financial Statements), opublikowane 12 sierpnia 2014 r.
- 5) **Ulepszenia do MSSF cykl 2012-2014** (ang. Annual Improvements to IFRSs 2012–2014 Cycle), opublikowane 25 września 2014 r.
- 6) **Inicjatywa dotycząca ujawnień – zmiany do MSR 1** (ang. Amendments to IAS 1: Disclosure Initiative), opublikowane 18 grudnia 2014 r.
- 7) **Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 28 - Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyjątku od konsolidacji** (ang. Investment Entities – Applying the Consolidation Exception), opublikowane 18 grudnia 2014 r.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (2) Zmiana do MSSF 11

- Zmiana do MSSF 11 likwiduje istniejącą do tej pory lukę w regulacjach – mianowicie brak wytycznych dotyczących rozliczania nabycia udziałów we wspólnym działaniu (ang. joint operation), w którym działalność stanowi przedsięwzięcie (ang. business) . Tego rodzaju transakcje rozliczano w praktyce na różne sposoby.
- Zmiana do MSSF 11 wymaga, aby inwestor nabywający udział we wspólnych działaniach będących **przedsięwzięciem** w rozumieniu definicji zawartej w MSSF 3, zastosował do tej transakcji zasady rachunkowości przewidziane dla połączeń przedsięwzięć przez MSSF 3 (czyli metodę przejęcia) oraz zasady wynikające z innych standardów (MSR 36 – kwestia utraty wartości firmy), chyba że są one sprzeczne z wytycznymi zawartymi w MSSF 11.
- Wytyczne te obowiązują zarówno dla transakcji nabycia udziałów przez nowego udziałowca, jak i zwiększenia już posiadanych udziałów (oznacza to, że jeżeli jednostka nabywa dodatkowe udziały we wspólnym działaniu, poprzednio posiadane udziały nie podlegają przeszacowaniu).
- Analogiczne zasady należy zastosować w przypadku wniesienia istniejącego już przedsięwzięcia jako aportu do wspólnego działania w momencie tworzenia tego wspólnego działania.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (3) Zmiana do MSSF 11 c.d.

- Zmiana do MSSF 11 nie obejmuje sytuacji, w których:
 - nie występuje przedsięwzięcie, tj. kiedy do wspólnego działania w momencie jego utworzenia nie wnosi się przedsięwzięcia jako aportu, lecz utworzenie wspólnego działania jest zbieżne z założeniem przedsięwzięcia.
 - strony pozostają pod wspólną kontrolą (ang. under common control) zarówno przed, jak i po transakcji, a kontrola ta nie jest tymczasowa.
- Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 r. i stosuje się ją prospektywnie.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (4) Zmiana do MSR 16 i MSR 38

- Zmiana do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” wprowadza jednoznaczny **zakaz** stosowania metody amortyzacji w oparciu o przychody w odniesieniu do składników rzeczowych aktywów trwałych.
- W MSR 38 „Aktywa niematerialne” dopisano **założenie**, że przychody nie stanowią odpowiedniej podstawy amortyzacji składnika aktywów niematerialnych. Założenie to **można jednak odrzucić** jedynie w dwóch poniższych przypadkach:
 - a) kiedy składnik aktywów niematerialnych wyrażony jest jako wskaźnik przychodów albo
 - b) jeżeli można wykazać, że przychody z danego składnika aktywów niematerialnych są silnie skorelowane z konsumpcją generowanych przez niego korzyści ekonomicznych.
- Zmiany te mają zastosowanie prospektywne i dotyczą okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (5) Zmiana do MSR 27

- Zmiana do MSR 27 umożliwia jednostce sprawozdawczej **zastosowanie metody praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym** do rozliczania inwestycji w podmiotach zależnych, stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach.
- W efekcie tej zmiany, jednostka sprawozdawcza ma następujący wybór metod wyceny swoich inwestycji w powyżej wymienione jednostki w jednostkowym sprawozdaniu finansowym:
 - a) według kosztu,
 - b) **NOWOŚĆ:** według metody praw własności,
 - c) zgodnie z MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (lub zgodnie z MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”, jeżeli nie przyjęto jeszcze MSSF 9), a zatem według wartości godziwej.
- Dla każdego rodzaju inwestycji można dokonać niezależnego wyboru jednej z trzech opcji.
- Zmiana ta ma zastosowanie retrospektywne i dotyczy okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (6) Zmiana do MSR 16 i MSR 41

- Zmiana do MSR 16 i MSR 41 powoduje, że aktywa biologiczne spełniające definicję **upraw roślinnych** (ang. bearer plants) **będą ujmowane i wyceniane jako rzeczowe aktywa trwałe zgodnie z MSR 16** (ze względu na duże podobieństwo do urządzeń produkcyjnych).
- Nowa definicja – **uprawy roślinne** to żywa uprawa, która:
 - a) jest wykorzystywana do produkcji lub dostarczania produktów rolnych;
 - b) oczekuje się, że dostarczy produkty rolne przez więcej niż jeden okres oraz
 - c) istnieje małe prawdopodobieństwo, że zostanie sprzedana jako produkt rolny, z wyjątkiem incydentalnej sprzedaży jako odpad.
- Przykład upraw roślinnych: drzewa owocowe, wieloletnie krzewy. Uwaga – plony uzyskane z upraw roślinnych (np. zebrane owoce) rozlicza się nadal zgodnie z MSR 41 jako produkty rolnicze.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (7) Zmiana do MSR 16 i MSR 41 c.d.

- W wyniku zmiany, uprawy roślinne będą początkowo wyceniane wg kosztu a na dzień sprawozdawczy zgodnie z wybranym modelem - modelem kosztu historycznego lub modelem wartości przeszacowanej.
- Zmiana ma zastosowanie retrospektywne i dotyczy okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania. W okresie przejściowym dopuszcza się wykorzystanie wartości godziwej jako domniemanego kosztu upraw roślinnych.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (8) Zmiana do MSR 1

- Zmiana do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” jest efektem prac związanych z tzw. inicjatywą dotyczącą ujawniania informacji.
- Zmieniony MSR 1 wyjaśnia, że:
 - w celu zapewnienia odpowiedniej użyteczności informacji, pozycje prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów mogą być **agregowane bądź dezagregowane w zależności od ich istotności** (usunięto sformułowanie „co najmniej” użyte w odniesieniu do wykazu pozycji, które należy zaprezentować w sprawozdaniu z sytuacji finansowej);
 - koncepcja istotności dotyczy całego sprawozdania finansowego, w tym także not, a więc **ujawnia się tylko te informacje dodatkowe, które są ISTOTNE** (nawet jeśli wchodzi one w zakres minimalnych wymogów ujawnień danego standardu!);
 - właściwe zrozumienie pewnych transakcji czy zdarzeń przez użytkownika sprawozdania może spowodować **konieczność ujawnienia dodatkowych informacji niewymaganych** konkretnie przez żaden standard.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (9) Zmiana do MSR 1 c.d.

- Ponadto, w zmienionym MSR 1:
 - wyjaśniono, że jednostka może **w dowolny sposób kształtować kolejność not** kierując się czytelnością i porównywalnością swoich sprawozdań finansowych (standard zawiera jedynie nieobowiązujące przykłady);
 - sprecyzowano, że udział jednostki w pozostałych całkowitych dochodach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności prezentuje się w formie zagregowanej jako **jedną pozycję**, w zależności od tego, czy będą one następnie przenoszone na wynik finansowy, czy też nie;
 - usunięto nieprzydatne przykłady identyfikacji najważniejszych zasad rachunkowości. Zamiast przedstawienia streszczenia wszystkich zasad rachunkowości, jednostka ma przedstawiać w sprawozdaniu finansowym te zasady rachunkowości, które są znaczące ze względu na charakter jej działalności.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (10) Zmiana do MSR 1 c.d.

- Ponadto, w zmienionym MSR 1 c.d.:
 - wprowadzono dodatkowe **wytyczne odnoszące się do prezentacji sum częściowych** w tych sprawozdaniach, otóż prezentowane przez jednostkę sumy częściowe:
 - powinny zawierać wyłącznie pozycje złożone z pozycji ujmowanych i wycenianych zgodnie z MSSF,
 - powinny być prezentowane i nazywane w sposób umożliwiający ich poprawną interpretację,
 - w kolejnych okresach powinny zachować spójność prezentacji,
 - nie powinny mieć pierwszeństwa przed sumami częściowymi i całkowitymi wymaganym przez MSSF.
 - Zmiany obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2016 r. (z możliwością wcześniejszego zastosowania). Zmiana ma skutki retrospektywne, przy czym wyłączono obowiązek ujawnień (MSR 8.28-30).

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (11) Ulepszenia do MSSF 2012-2014

- Cykl rocznych poprawek do MSSF za okres 2012-2014 obejmuje zmiany do następujących standardów:
 - 1) MSSF 5** „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana” – kwestia wpływu zmiany w planie sprzedaży lub w planie wydania właścicielom na składnik majątku lub grupy aktywów przeznaczonych do sprzedaży
 - 2) MSSF 7** „Instrumenty finansowe: ujawnienia” – dodatkowe wyjaśnienia w załączniku B (obsługa przeniesionego składnika aktywów a kwestia ujawnień w zakresie kontynuacji zaangażowania w przekazywane aktywa)
 - 3) MSR 19** „Świadczenia pracownicze” – założenia aktuarialne: stopa dyskonta (waluta obligacji)
 - 4) MSR 34** „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” – wyjaśnienia dotyczące ujawnienia „w innym miejscu śródrocznego sprawozdania finansowego”
- Data wejścia w życie to 1 stycznia 2016 r. z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (12) Ulepszenia do MSSF 2012-2014 c.d.

- **Zmiana do MSSF 5** dotyczy przypadku reklasyfikacji składnika aktywów (lub grupy aktywów przeznaczonych do zbycia) **z przeznaczonych do sprzedaży na przeznaczone do dystrybucji do właścicieli (lub odwrotnie), lub w przypadku zaniechania ich klasyfikacji jako przeznaczonych do dystrybucji.**
- Zgodnie ze zmienionym MSSF 5:
 - tego typu reklasyfikacja nie stanowi zmiany planu sprzedaży lub dystrybucji do właścicieli, wobec czego należy stosować wymogi dotyczącej klasyfikacji, prezentacji i wyceny dotyczące nowej metody zbycia;
 - aktywa, które przestały spełniać kryterium przeznaczonych do dystrybucji do właścicieli (i nie spełniają kryteriów przeznaczonych do sprzedaży) należy traktować tak samo, jak aktywa, które przestały kwalifikować się jako przeznaczone do sprzedaży.
- Powyższe zmiany mają zastosowanie prospektywne.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (13) Ulepszenia do MSSF 2012-2014 c.d.

- **Zmiany do MSR 19** – zmiana par. 83 precyzuje, że obligacje wykorzystywane do szacowania stopy dyskonta do wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia powinny być emitowane w tej samej walucie, co te zobowiązania.

*83. Stopę stosowaną do dyskontowania zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia (zarówno realizowanych za pośrednictwem funduszu, jak i bez funduszu) ustala się na podstawie występujących na koniec okresu sprawozdawczego rynkowych stóp zwrotu z wysoko ocenianych obligacji przedsiębiorstw. W przypadku walut, w odniesieniu do których nie istnieje rozwinięty rynek takich wysoko ocenianych obligacji przedsiębiorstw stosuje się (występujące na koniec okresu sprawozdawczego) rynkowe stopy zwrotu obligacji skarbowych w danej walucie. **Waluta i termin wykupu obligacji przedsiębiorstw lub obligacji skarbowych powinny być zgodne z walutą i szacunkowym terminem realizacji zobowiązań z tytułu świadczeń po okresie zatrudnienia.***

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (14) Ulepszenia do MSSF 2012-2014 c.d.

- **Zgodnie ze zmianami do MSR 34**, informacje dodatkowe wymagane przez MSR 34 mogą być przedstawiane albo w śródrocznym sprawozdaniu finansowym, albo włączone poprzez odniesienie ze śródrocznego sprawozdania finansowego do innego rodzaju sprawozdania (np. sprawozdania zarządu lub sprawozdania na temat ryzyka), do którego użytkownicy sprawozdania finansowego **mają dostęp na tych samych warunkach i w tym samym terminie jak w przypadku śródrocznego sprawozdania finansowego**.
- Jeżeli użytkownicy sprawozdania finansowego nie mają dostępu do informacji włączonych poprzez odniesienie na tych samych warunkach i w tym samym terminie, śródroczne sprawozdanie finansowe będzie uznane za niekompletne.

Zmiany w MSSF (UE) obowiązujące od 1 stycznia 2016 r. (15) Zmiana do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28

- **Zmiana do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne – zastosowanie wyjątku od konsolidacji**
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 28 wprowadzają wyjaśnienia w odniesieniu do rozliczania jednostek inwestycyjnych. Zmiany dostarczają także, w szczególnych okolicznościach, pewne zwolnienia w tym aspekcie.
- zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 28 mają zastosowanie retrospektywne i obowiązują od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r.

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
3. **Zmiany w MSSF**
 - **Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017**
 - obowiązujące od 1 lutego 2015 r.
 - obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - **obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.**
 - Inne zmiany w MSSF

Zmiany w MSSF obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (1)

- Zmiany do MSSF opublikowane przez Radę MSR z datą wejścia w życie 1 stycznia 2017 r., ale **nie zatwierdzone przez UE** :
 - 1) **Zmiana do MSR 12: Ujęcie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat** (ang. Amendments to IAS 12: Recognition of Deferred Tax Assets for Unrealised Losses)
 - 2) **Inicjatywa dotycząca ujawnień – zmiana do MSR 7** (ang. Amendments to IAS 7: Disclosure Initiative)

zmiany nie mają
jeszcze zastosowania
w UE

Zmiany w MSSF obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (2) Zmiana do MSR 12

- **Zmiana do MSR 12: Ujęcie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat**
- W związku z licznymi zapytaniami kierowanymi do Komitetu Interpretacji dotyczącymi zastosowania MSR 12 w pewnych okolicznościach, Rada MSR opublikowała wyjaśnienia poprzez zmiany do MSR 12.
- Miały one zaadresować wątpliwości związane z ujmowaniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego powstającymi na ujemnych różnicach przejściowych wynikających z wyceny instrumentu dłużnego wg wartości godziwej dla celów bilansowych i wg kosztu dla celów podatkowych.
- Wg Rady MSR zmiany mają zastosowanie retrospektywne (przewidziano pewne uproszczenia do wyceny kumulatywnej zmiany w kapitałach) i wchodzi w życie 1 stycznia 2017 r., z możliwością wcześniejszego zastosowania.
- **Uwaga - zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone w UE** (wg planów na koniec marca 2017 – zatwierdzenie ma nastąpić w II kwartale 2017 r.).

Zmiany w MSSF obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (3) Zmiana do MSR 12 c.d.

- W ramach zmian do MSR 12 doprecyzowano:
 - Niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych wycenianych wg wartości godziwej dla celów bilansowych i wg kosztu dla celów podatkowych stanowią ujemną różnicę przejściową niezależnie od tego czy posiadacz instrumentu oczekuje odzyskać wartość bilansową poprzez jego sprzedaż lub utrzymanie.
 - Wartość bilansowa składnika aktywów nie stanowi ograniczenia dla szacowania przyszłych dochodów podatkowych.
 - Oszacowania przyszłych dochodów do opodatkowania nie uwzględniają odliczeń podatkowych wynikających z odwracania się ujemnych różnic przejściowych.
 - Jednostka ocenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego razem z innymi aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego. W przypadku, gdy prawo podatkowe przewiduje ograniczenia co do wykorzystania strat podatkowych, jednostka ocenia aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego razem z innymi aktywami z tytułu odroczonego podatku dochodowego tego samego typu .

Zmiany w MSSF obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (4) Zmiana do MSR 7

- Zmiana do MSR 7 jest częścią większego **projektu tzw. inicjatywy dotyczącej ujawniania** (ang. Disclosure Initiative), w ramach której Rada MSR dąży do poprawy jakości prezentacji i wymogów w zakresie ujawniania informacji.
- Zmiany wymagają ujawniania informacji, które umożliwią użytkownikom sprawozdań finansowych dokonanie **oceny zmian wartości zobowiązań powstających w ramach działalności finansowej**.
- Zobowiązania wynikające z działalności finansowej to zobowiązania, w przypadku których przepływy pieniężne z nimi związane zostaną zaklasyfikowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych jako przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej. Nowe wymogi odnoszą się również do zmian aktywów finansowych, jeśli spełniają tę samą definicję.
- Wg Rady MSR, zmiany mają zastosowanie prospektywne i dotyczą okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r. lub po tej dacie, z możliwością wcześniejszego zastosowania.
- **Uwaga - zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone w UE** (wg planów na koniec marca 2017 – zatwierdzenie ma nastąpić w II kwartale 2017 r.).

Zmiany w MSSF obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (5) Zmiana do MSR 7 c.d.

- Wymagane jest **ujawnienie następujących zmian w zakresie zobowiązań z tytułu działalności finansowej**: i) zmiany z tytułu finansowania przepływów pieniężnych; (ii) zmiany wynikające z uzyskania lub utraty kontroli nad spółkami zależnymi lub innymi przedsiębiorstwami; (iii) wpływ zmian kursów walut; (iv) zmiany wartości godziwej oraz (v) inne zmiany.
- Powyższe zmiany muszą być ujawnione oddzielnie od zmian pozostałych aktywów i zobowiązań.
- Jednym ze sposobów na spełnianie nowych wymagań może być ujawnienie uzgodnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej (takich jak kredyty, wyemitowane obligacje, otrzymane pożyczki i leasing finansowy) z uwzględnieniem podziału na zmiany o charakterze przepływów pieniężnych (np. zaciągnięcie, spłata) i zmiany o charakterze niepieniężnym (np. różnice kursowe).
- MSR 7 zawiera ilustrację nowych ujawnień (nowy przykład C).

Zmiany w MSSF obowiązujące od 1 stycznia 2017 r. (6)

Zmiana do MSR 7 - ilustracja

	20X1	Przepływy pieniężne	Zmiany niepieniężne			20X2
			Przejęcia	Różnice kursowe	Zmiana wartości godziwej	
Pożyczki długoterminowe	22 000	(1 000)	-	-	-	21 000
Pożyczki krótkoterminowe	10 000	(500)	-	200	-	9 7000
Zobowiązania z tyt. leasingu	4 000	(800)	300	-	-	3 500
Aktywa zabezpieczające zobowiązania długoterminowe	(675)	150	-	-	(25)	(550)
Razem zobowiązania z działalności finansowej	35 325	(2 150)	300	200	(25)	33 650

Agenda

1. Wprowadzenie
2. Zmiany w polskim prawie bilansowym
3. **Zmiany w MSSF**
 - Zmiany w MSSF (UE) w 2016 i 2017
 - obowiązujące od 1 lutego 2015 r.
 - obowiązujące od 1 stycznia 2016 r.
 - obowiązujące od 1 stycznia 2017 r.
 - **Inne zmiany w MSSF**

Zmiany od 2018 r. i później (1)

- Do najważniejszych zmian w MSSF o **rozległym wpływie na sprawozdawczość finansową** należą 3 nowe standardy:
 - **MSSF 9 Instrumenty finansowe** (ang. IFRS 9 Financial Instruments) – data wejścia w życie wg RMSR to 1 stycznia 2018 r. Standard zatwierdzony do stosowania w UE od 1.01.2018.
 - **MSSF 15 Przychody z umów z klientami** (ang. IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers) – data wejścia w życie wg RMSR to 1 stycznia 2018 r. Standard zatwierdzony do stosowania w UE od 1 stycznia 2018 r.
 - **MSSF 16 Leasing** (ang. IFRS 16 Leases) – data wejścia w życie wg RMSR to 1 stycznia 2019 r. Zatwierdzenie przez UE najprawdopodobniej w drugiej połowie 2017 r.

Zmiany od 2018 r. i później (2) MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

- Finalna i kompletna wersja nowego standardu opublikowana w lipcu 2014 r.
- Ma zastosowanie **retrospektywne** z pewnymi wyjątkami (np. większość wymogów dotyczących rachunkowości zabezpieczeń stosuje się prospektywnie), ale **nie wymaga się przekształcenia poprzednich okresów w związku ze zmianami w zakresie klasyfikacji i wyceny** (w tym w zakresie utraty wartości).
- MSSF 9 zastąpi aktualny MSR 39 i KIMSF 9 dot. ponownej oceny wbudowanych pochodnych.

Zmiany od 2018 r. i później (3) MSSF 9 „Instrumenty finansowe” c.d.

Bez większych zmian:

- Zakres
- Ujęcie początkowe
- Usuwanie
- Wycena na moment początkowego ujęcia
- Klasyfikacja i wycena zobowiązań finansowych

Istotne zmiany dotyczą:

- Klasyfikacji aktywów finansowych
- Wyceny aktywów finansowych
- Modelu utraty wartości
- Wbudowanych pochodnych
- Rachunkowości zabezpieczeń

ale są też pewne różnice...

Zmiany od 2018 r. i później (4) MSSF 15 „Przychody z tytułu umów z klientami”

- MSSF 15 zastąpi MSR 18 „Przychody”, MSR 11 „Umowy o usługi budowlane” i powiązane z nimi interpretacje. Zastosowanie retrospektywne lub zmodyfikowane retrospektywne.
- Cel – opracowanie jednego spójnego modelu rozpoznawania przychodów mającego zastosowanie niezależnie od rodzaju branży.
- Podstawowa zasada – jednostka ujmuje przychody w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie, która odzwierciedla wynagrodzenie, do którego – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – będzie ona uprawniona w zamian za te dobra lub usługi.
- Nowe podejście do rozpoznawania przychodów określa się jako **model 5 kroków**:
 - Krok 1 – identyfikacja umów z klientami (łączenie i rozdzielanie umów)
 - Krok 2 – identyfikacja odrębnych obowiązków działania (ang. separate performance obligations)
 - Krok 3 – określenie ceny transakcyjnej (wycena)
 - Krok 4 – alokacja ceny transakcyjnej do poszczególnych obowiązków
 - Krok 5 – rozpoznanie przychodu w momencie wypełnienia obowiązku

Zmiany od 2018 r. i później (5) MSSF 16 „Leasing”

- MSSF 16 zastąpi MSR 17 „Leasing” oraz powiązane z nim interpretacje.
- Wg Rady MSR, MSSF 16 obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania, pod warunkiem, że jednostka sprawozdawcza zastosuje jednocześnie MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”.
- Nowe regulacje dotyczące ujęcia księgowego leasingu powodują **fundamentalne** zmiany przede wszystkim w dotychczasowym podejściu leasingobiorcy.
- W kontekście leasingobiorcy, **MSSF 16 usuwa z podział umów leasingowych na finansowy i operacyjny**. Co do zasady każdy leasing będzie skutkował ujęciem aktywów (prawa do użytkowania składnika aktywów będącego przedmiotem leasingu) oraz zobowiązania z tytułu leasingu.
- Aktywa będą podlegały amortyzacji zaś rozliczanie zobowiązania będzie skutkowało powstaniem kosztu z tytułu odsetek.

Zmiany od 2018 r. i później (6) MSSF 16 „Leasing” c.d.

- Standard przewiduje wyjątki od takiego podejścia dla umów leasingu o charakterze krótkoterminowym (do 12 miesięcy) oraz w odniesieniu do aktywów o niskiej wartości. W takich przypadkach będzie można stosować podejście polegające na liniowym ujmowaniu kosztu analogicznie do dzisiejszych regulacji dla leasingu operacyjnego.
- Model przewidziany dla leasingodawcy będzie w dużym stopniu zbieżnymi z aktualnymi rozwiązaniami przewidzianymi przez MSR 17.

Zmiany od 2018 r. i później (7) - pozostałe

- Pozostałe zmiany opublikowane przez Radę MSR w 2016 r., ale nie zatwierdzone jeszcze do stosowania w UE, które wejdą w życie nie wcześniej niż w 2018 roku :
 - **Wyjaśnienia do MSSF 15**, opublikowane 12 kwietnia 2016 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2018 r.
 - **Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji**, opublikowane 20 czerwca 2016 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2018 r.
 - **Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe**, opublikowane 12 września 2016 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2018 r.
 - **Ulepszenia do MSSF, cykl 2014-2016**, opublikowane 8 grudnia 2016 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2017 r. lub 1 stycznia 2018 r. (zależnie od zmiany)
 - **Interpretacja: KIMSF 22 Transakcje w walutach obcych i płatności zaliczkowe**, opublikowana 8 grudnia 2016 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2018 r.
 - **Zmiany do MSR 40: Transfery nieruchomości inwestycyjnej**, opublikowane 8 grudnia 2016 r. z datą wejścia w życie 1 stycznia 2018 r.
- Informacje o statusie zatwierdzenia powyższych zmian przez UE można śledzić w cyklicznych raportach publikowanych przez EFRAG: <http://www.efrag.org/Endorsement>

Inne zmiany w MSSF

- Rada MSR opublikowała w 2014 roku jeszcze dwie zmiany, które aktualnie nie są procedowane przez UE:
 - Nowy standard – **MSSF 14 Odroczone salda z regulowanej działalności** (ang. IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts), opublikowany 30 stycznia 2014 r.
 - **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów między inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsiębiorstwem** (ang. Amendments to IFRS 10 and IAS 28: Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture), opublikowana 11 września 2014 r.

Inne zmiany w MSSF c.d.

- **MSSF 14 Odroczone salda z regulowanej działalności**

- Efektywna data wejścia w życie wg Rady MSR to 1 stycznia 2016 r.
- Standard o charakterze przejściowym. Określa wymogi sprawozdawczości finansowej dotyczące „odroczonego salda z regulowanej działalności”, pojawiających się w działalności jednostek dostarczających klientom towarów lub usług podlegających regulacji stawek.
- Komisja Europejska wstrzymała w tym przypadku proces zatwierdzania do momentu, aż powstanie finalny standard.

Inne zmiany w MSSF c.d.

- **Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów między inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem**

- Zmiany mają na celu usunięcie sprzeczności między wymogami MSR 28 a MSSF 10 oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.
- Rada MSR nie ustaliła jeszcze efektywnej daty wejścia w życie (choć możliwe jest wcześniejsze zastosowanie).
- W związku z brakiem efektywnej daty wejścia w życie Komisja Europejska odroczyła proces zatwierdzania na czas nieokreślony.

-

Centrum Edukacji Krajowej Izby Biegłych Rewidentów

al. Jana Pawła II 80

00-175 Warszawa

e-mail: ce@kibr.org.pl

tel. 22 637 31 04

fax 22 637 30 84